

NCE

Nota de Conjuntura
Econòmica

Anàlisi de l'evolució de l'economia catalana i el seu entorn Informe trimestral

Número 82
Octubre de 2014

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Economia
i Coneixement**

Nota de Conjuntura Econòmica

Anàlisi de l'evolució de l'economia catalana i el seu entorn

Número 82. Octubre de 2014

ISSN: 2013-3480

© **Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Coneixement**

Aquesta obra està subjecta a una llicència Creative Commons del tipus reconeixement d'autoria, usos no comercials i sense obra derivada.

Resum de la llicència:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

Llicència completa:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Edició

Direcció General de Política i Promoció Econòmica

Rambla de Catalunya, 19-21

08007 Barcelona

<http://gencat.cat/economiaiconeixement>

Maquetació

Montserrat Romagosa Huguet

Redacció

Direcció General de Política i Promoció Econòmica,
amb la col·laboració de la Direcció General de Política
Financera, Assegurances i Tresor, i de la Direcció General
d'Anàlisi i Seguiment de les Finances Públiques

Data de tancament: 31 d'octubre de 2014

Disseny gràfic

Enric Jardí

Índex de continguts

Els trets més destacats	4
1. L'entorn de l'economia catalana	5
2. El producte interior brut	13
3. El comerç exterior	23
4. El mercat de treball	28
5. L'evolució dels preus i dels salaris	35
5.1. L'evolució dels preus	35
5.2. L'evolució dels costos laborals i dels salaris	41
6. El sector financer	46
6.1. Les entitats de dipòsit	46
6.2. El mercat de valors	51
7. El sector públic	57
8. Recull d'indicadors	65

Els trets més destacats

- Les perspectives de creixement mundial es revisen a la baixa, sobretot a causa de la feblesa de l'economia de la zona euro.
- L'economia catalana avança amb un ritme intertrimestral d'un 0,5 % i un creixement interanual d'un 1,8 %. La construcció modera la caiguda (-2,6 %); el VAB industrial augmenta un 1,5 %, i el dels serveis, un 2,4 %, especialment gràcies a la demanda interna.
- L'aportació de la demanda externa palesa el fort increment de les importacions de béns que s'ha produït fins a l'agost (8,6 %), mentre que les exportacions tenen un creixement feble (1,4 %). El turisme estranger creix un 6,6 %.
- Es continua creant ocupació: el tercer trimestre ha augmentat un 2,3 % segons l'EPA. El nombre d'aturats es redueix un 17 % i la taxa d'atur baixa fins a un 19,1 %.
- La inflació es manté en mínims històrics: un 0,1 % el setembre. Els preus cauen un 0,2 % a Espanya i augmenten un 0,3 % a la zona euro. Les dades d'octubre n'avancen una lleu correcció a l'alça.
- Els costos laborals es continuen contraient: cauen un 1,3 % durant el primer semestre; la disminució més destacada la registra el sector de la construcció.
- L'estoc de crèdit financer a les empreses i a les llars modera una mica la contracció (-4,1 % a Catalunya); al mateix temps, els fluxos de crèdit nou comencen a mostrar senyals d'una lleu millora.
- La incertesa sobre l'economia de la zona euro castiga els mercats borsaris durant l'octubre. L'IBEX 35 perd part dels guanys, però encara manté bons resultats: 5,7 % els 10 primers mesos del 2014.
- La recaptació tributària de la Generalitat es redueix un 6,7 % fins al setembre, sobretot per la disminució dels ingressos procedents de l'impost sobre el patrimoni, que van ser molt elevats l'any passat (per l'amnistia fiscal del 2012). La recaptació tributària de l'Administració central a Catalunya augmenta un 7,3 %, per sobre de la mitjana estatal.

1.

L'entorn de l'economia catalana

Les perspectives de creixement mundial es revisen a la baixa, sobretot per la feblesa econòmica de la zona euro

Els darrers mesos les condicions econòmiques mundials s'han debilitat més del que s'esperava. Aquesta incertesa ha comportat que, durant el mes d'octubre, els mercats financers registressin fortes davallades. La por d'una altra recessió a la zona euro, la sobrevaloració d'alguns actius i l'àmplia liquiditat monetària a escala global són alguns dels factors que han propiciat la inestabilitat. D'altra banda, tot i que l'evolució econòmica dels EUA és positiva, encara no és clar que la recuperació

Previsions de creixement econòmic

(% de variació interanual del PIB)

	2013	Projeccions		Diferència amb les projeccions de juliol	
		2014	2015	2014	2015
Economia mundial	3,3	3,3	3,8	-0,1	-0,2
Economies avançades	1,4	1,8	2,3	0,0	-0,1
Estats Units	2,2	2,2	3,1	0,5	0,0
Japó	1,5	0,9	0,8	-0,7	-0,2
Regne Unit	1,7	3,2	2,7	0,0	0,0
Zona euro	-0,4	0,8	1,3	-0,3	-0,2
Alemanya	0,5	1,4	1,5	-0,5	-0,2
França	0,3	0,4	1,0	-0,4	-0,5
Itàlia	-1,9	-0,2	0,8	-0,5	-0,3
Espanya	-1,2	1,3	1,7	0,1	0,1
Espanya*	-1,2	1,3	2,0	-	-
Economies emergents i en desenvolupament	4,7	4,4	5,0	-0,1	-0,2
Xina	7,7	7,4	7,1	0,0	0,0
Índia	5,0	5,6	6,4	0,2	0,0
Rússia	1,3	0,2	0,5	0,0	-0,5
Amèrica llatina	2,7	1,3	2,2	-0,7	-0,4
Àfrica subsahariana	5,1	5,1	5,8	-0,4	0,0
Orient Mitjà, nord d'Àfrica i Pakistan	2,5	2,7	3,9	-0,4	-0,9

* Previsió del Ministeri d'Economia i Competitivitat.

Font: *World Economic Outlook Update*, FMI (octubre del 2014).

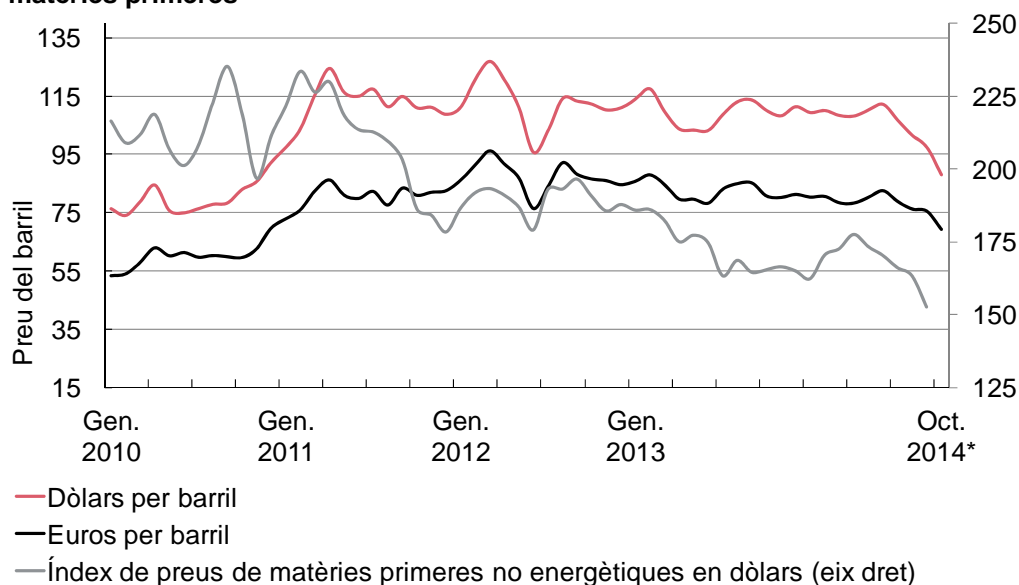
estigui totalment consolidada. La desconfiança sobre el creixement internacional també s'ha traslladat al preu del petroli, que ha marcat el valor més baix en quatre anys, arran de l'expectativa d'una demanda feble.

Segons el Fons Monetari Internacional, l'economia mundial creixerà un 3,3 % el 2014 i un 3,8 % el 2015

El Fons Monetari Internacional (FMI) ha rebaixat les previsions del creixement econòmic mundial: tenint en compte que el creixement de l'any 2013 és d'un 3,3 %, estima que el 2014 també serà d'un 3,3 % i que el 2015 s'accelerarà fins a un 3,8 %. Aquestes previsions són inferiors a les que va publicar el juliol passat (3,4 % el 2014 i 4% el 2015), perquè s'han revisat a la baixa les previsions de les economies avançades (sobretot la de la zona euro i la del Japó) i les de les economies emergents, que mostren un ritme de creixement més baix que el que registraven durant la darrera dècada. Al mateix temps, es preveu que el comerç internacional creixi menys del que s'havia previst, ja que s'ha ressentit de l'increment de les tensions geopolítiques de l'Orient Mitjà i d'Ucraïna.

D'altra banda, alguns economistes comencen a parlar d'un possible estancament "secular" de les economies avançades: el creixement s'hi manté feble, per la debilitat de la demanda, tot i que els tipus d'interès són molt baixos. Sembla que el seu creixement potencial és inferior al de dècades passades, a causa de factors estructurals com l'escàs dinamisme de la productivitat total dels factors i l'envelliment de la

Evolució del preu del barril de petroli Brent i del preu de les matèries primeres

*La darrera dada correspon al preu mitjà de l'1 al 23 d'octubre del 2014

Font: Banc d'Espanya i Ministeri d'Economia i Competitivitat.

població. Malgrat aquest panorama poc optimista, l'FMI preveu que el 2015 l'economia global millorarà lleugerament, gràcies a la reducció de la consolidació fiscal i al to expansiu de la política monetària.

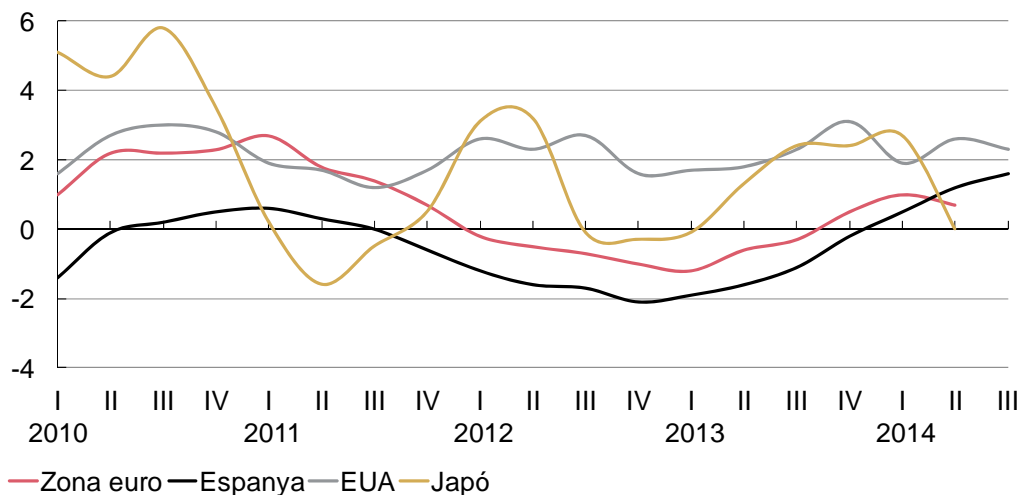
L'economia dels EUA creix amb un bon ritme i la Reserva Federal posa fi als estímuls monetaris extraordinaris

Els darrers mesos s'ha refermat el creixement de l'economia nord-americana. El tercer trimestre el seu PIB s'ha incrementat amb un ritme notable, d'un 3,5 % en taxa anualitzada. Així i tot, aquest creixement és una mica inferior al del segon trimestre (4,6 %) i encara hi ha alguns dubtes sobre el ritme de la recuperació. Per components, s'observa que s'acceleren el creixement de les exportacions i la despesa pública, i es modera el del consum privat i la inversió en construcció. L'FMI ha revisat a l'alça la previsió de creixement dels EUA per a enguany, que xifra en un 2,2 %. El 2015 la suavització de l'ajust fiscal i la pervivència de les condicions financeres favorables contribuiran a accelerar el ritme de creixement fins a un 3,1 %, en un context de fortlesa del consum de les llars i d'evolució positiva del mercat de treball. Davant la millora gradual de l'activitat econòmica, la Reserva Federal ha retirat, a finals d'octubre, el programa de compra d'actius financers; així, posa fi a la política d'estímuls monetaris extraordinaris que va començar a implementar fa 6 anys. No obstant això, aquest organisme ha anunciat que els tipus d'interès baixos es mantindran durant un temps considerable, ja que creu que la política monetària s'ha de normalitzar paulatinament —després d'un període llarg de tipus d'interès molt baixos—, perquè no afecti ni el creixement econòmic ni l'estabilitat financera global.

L'economia japonesa només creixerà un 0,9 % el 2014

El PIB del Japó es va contreure de manera significativa el segon trimestre del 2014, com a conseqüència de l'impacte inesperadament alt de l'augment de l'impost sobre el consum que va tenir lloc el mes d'abril. Tot i que aquesta contracció intertrimestral sembla transitòria, en el conjunt del 2014 el creixement de l'economia japonesa només serà d'un 0,9 %, 7 dècimes inferior al que l'FMI estimava en la previsió de juliol del 2014. Pel que fa al 2015, el Japó mantindrà el procés de consolidació fiscal —amb nous augments impositius—, de manera que el creixement continuarà sent modest, d'un 0,8 %. No obstant això, en l'àmbit laboral la taxa d'atur ha baixat fins al valor més baix des del 1997, i la recent millora de l'índex PMI compost suggereix que la inversió empresarial i el sector industrial podrien repuntar durant els mesos vinents.

Creixement interanual del PIB (%)

Font: Eurostat, INE i Bureau of Economic Analysis.

L'economia xinesa creixerà per sobre del 7 % tant el 2014 com el 2015

L'any 2014 s'ha frenat una mica el creixement de l'economia xinesa, que el tercer trimestre és d'un 7,3 % interanual, el ritme més baix des de l'any 2009. Amb tot, la producció industrial i els indicadors de consum de la Xina es mostren molt dinàmics. A principis d'any les autoritats econòmiques van decidir posar en marxa diverses mesures de suport a l'activitat, com ara l'augment de la despesa fiscal en infraestructures i la disminució de la càrrega fiscal de les pimes. Tenint en compte aquest context, l'FMI preveu que, en el conjunt de l'any, l'economia xinesa creixerà un 7,4 % el 2014 (una mica menys que el 7,7 % dels dos anys anteriors). Pel que fa al 2015, l'FMI espera que el creixement serà lleugerament inferior (d'un 7,1 %), però també més equilibrat, gràcies a la moderació de l'augment del crèdit. Així i tot, l'FMI alerta que continua havent-hi un cert risc de forta desacceleració en el sector immobiliari i en el crèdit.

La desacceleració caracteritzarà l'evolució econòmica de l'Amèrica llatina

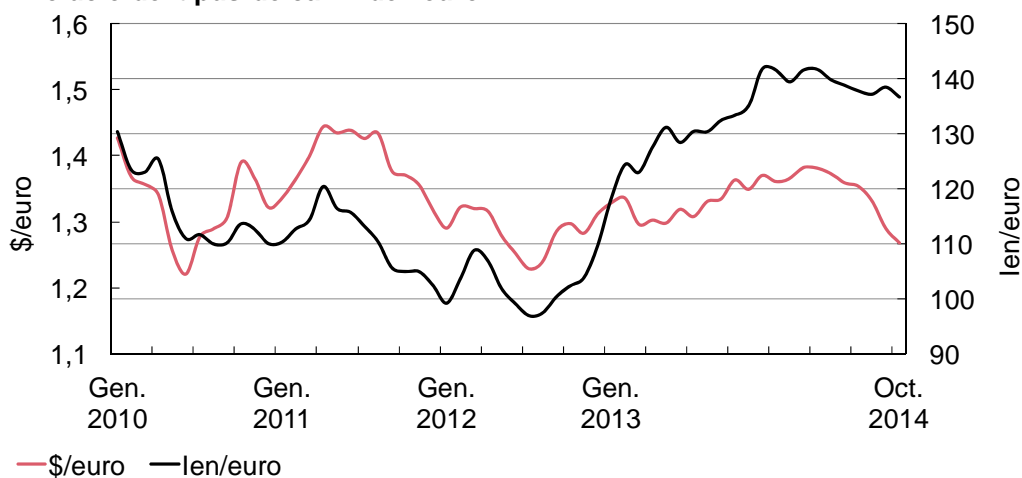
La previsió de creixement econòmic de l'Amèrica llatina s'ha revisat substancialment a la baixa, com a conseqüència de la desacceleració dels darrers mesos. L'FMI estima que l'estancament de l'economia brasilera i la recessió de l'economia argentina limitaran a un 1,3 % el creixement d'aquesta regió el 2014 (el juliol preveia que creixeria un 2 %), tot i que les perspectives de la resta de països de la zona no són tan desfavorables. A l'Amèrica llatina s'ha debilitat la demanda externa, especialment als països exportadors de matèries primeres, a causa de l'estancament dels preus d'aquests recursos. També hi ha

signes de feblesa en la demanda interna, en particular, en la inversió, que s'ha vist afectada per la falta de confiança empresarial. En el cas del Brasil, el PIB va caure el primer semestre del 2014 i es preveu que només creixerà un 0,3 % en el conjunt de l'any. Tot i que el país combina un creixement lent amb una inflació alta, s'espera que el 2015 el creixement millorarà (arribarà fins a un 1,4 %). En canvi, l'evolució de l'economia mexicana es presenta més positiva: registrarà un creixement notable tant el 2014 com el 2015 (d'un 2,4 % i d'un 3,5 %, respectivament), gràcies a la millora econòmica dels EUA, el seu principal soci comercial.

L'economia de la zona euro només creixerà un 0,8 % el 2014, amb una recuperació vacil·lant

El creixement econòmic de la zona euro s'ha desaccelerat, a causa de l'estancament de França, la contracció d'Itàlia i la inesperada feblesa d'Alemanya. Tot plegat evidencia que els desequilibris macroeconòmics (l'alt endeutament, l'elevat atur i la feblesa de la demanda) dificulten la recuperació. En aquest context, la inestabilitat que el mes d'octubre van mostrar els mercats financers davant la possibilitat que Grècia abandonés el programa de rescat financer demostra que la situació econòmica encara és molt inestable. Per això, l'FMI ha rebaixat les previsions de creixement de la zona euro: estima que creixerà un modest 0,8 % el 2014, mentre que la previsió del juliol era d'un 1,1 %. De cara al 2015, s'espera que el to més suau de la consolidació fiscal i les mesures de relaxació monetària que el BCE ha anunciat els darrers mesos contribuiran a accelerar el creixement fins a un 1,3 %. Aquesta debilitat econòmica ha comportat una forta depreciació de l'euro, que podria impulsar la demanda externa.

Evolució del tipus de canvi de l'euro

*La darrera dada correspon al tipus de canvi mitjà de l'1 al 28 d'octubre del 2014.

Font: BCE.

Segons es desprèn de les darreres dades, el tercer trimestre del 2014 el creixement d'Alemanya serà feble o nul, a causa de la debilitat de la demanda interna i la demanda externa. En conseqüència, s'han revisat a la baixa les seves previsions de creixement, però tot i així, l'FMI preveu que creixerà un 1,4 % el 2014 i un 1,5 % el 2015. França, que ha experimentat dos trimestres seguits d'estancament econòmic, només creixerà un 0,4 % el 2014 i un 1 % l'any vinent, mentre que l'economia italiana encara estarà en recessió el 2014 (amb una caiguda d'un 0,2 %) i creixerà un 0,8 % el 2015. Fora de la zona euro, destaca el bon ritme de creixement econòmic del Regne Unit, que s'estima en un 3,2 % el 2014, gràcies a l'impuls del consum i de la inversió empresarial.

S'espera que les mesures d'expansió monetària i la reducció de les restriccions de la política fiscal reforcin el creixement l'any 2015

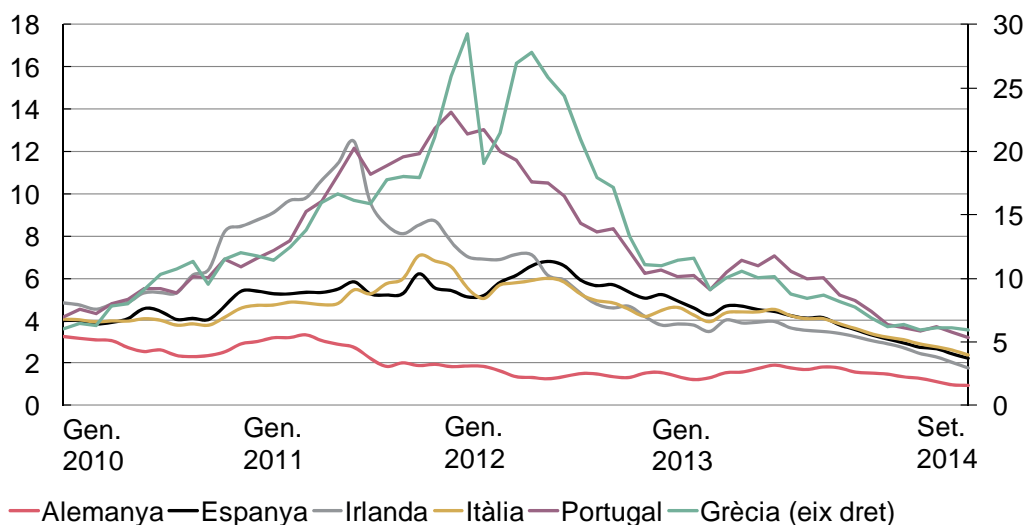
El principal risc de la zona euro és que entri en una fase dilatada de baix creixement econòmic i inflació molt reduïda. El mes de setembre la inflació interanual de la zona euro s'ha continuat orientant a la baixa i ha assolit un 0,3 %. Cal recordar que el BCE ha reduït els tipus d'interès fins a mínims (el d'operacions principals de refinançament se situa en un 0,05 %) i ha anunciat que tornarà a posar en marxa operacions de refinançament a llarg termini i que activarà un programa de compres de títols avalats per actius. Aquestes mesures pretenen reforçar el mecanisme de transmissió de la política monetària. Així mateix, el mes d'octubre el BCE ha fet públics els resultats de l'avaluació global del sistema bancari de la zona euro, que ha examinat 130 entitats, en un exercici de transparència que és un pas previ perquè el BCE assumeixi, a principis de novembre, la potestat supervisora. Organismes com l'FMI també han manifestat la necessitat de posar en marxa més polítiques de suport a la demanda que incrementin la inversió i actuïn com a revulsiu per estimular la feble activitat econòmica de la zona euro.

L'economia espanyola creix una mica menys el tercer trimestre (un 0,5 % intertrimestral)

Els darrers mesos l'economia espanyola ha continuat avançant, però segons les estimacions del Banc d'Espanya i l'INE, el tercer trimestre del 2014 el creixement del PIB (un 0,5 % intertrimestral) és una mica més moderat que el trimestre anterior, que va ser d'un 0,6 % trimestral. El principal motor del creixement és la demanda interna, que ha reprès el creixement el 2014 (després de caure durant 6 anys), gràcies a l'empenta del consum privat i la inversió. En la demanda

externa hi ha més incertesa: les exportacions resten estancades; en canvi, les importacions mantenen un creixement intens, en gran part per l'increment de la inversió.

Evolució del rendiment del deute públic a 10 anys (%)

Font: Banc d'Espanya, Reuters i Bloomberg.

El Govern espanyol preveu que l'economia espanyola creixerà un 1,3 % el 2014 i un 2 % el 2015

Tot i que el context europeu és desfavorable i que Espanya encara presenta greus desequilibris macroeconòmics (sobretot pel que fa a l'endeutament i la taxa d'atur), la recuperació de l'economia espanyola ha estat més forta del que s'esperava. Per això, l'FMI ha revisat una mica a l'alça les seves previsions i estima que el PIB espanyol creixerà un 1,3 % el 2014 i un 1,7 % el 2015. En l'escenari macroeconòmic que acompanya els pressupostos el Govern espanyol estima que el creixement serà d'un 1,3 % el 2014 i d'un 2 % el 2015 (superior al que preveu l'FMI). Segons aquest escenari, la demanda interna, que consolida la recuperació, constituirà el principal motor de creixement durant els anys 2014 i 2015, atès que hi aportarà 1,4 punts i 1,8 punts, respectivament. Per components, el consum privat mantindrà un creixement aproximat d'un 2 % tots dos anys, mentre que la formació bruta de capital s'accelerarà el 2015, gràcies a la recuperació de la inversió en construcció (serà la primera vegada des de l'inici de la crisi).

La contribució de la demanda externa al creixement serà mínima, perquè les importacions mantindran un impuls significatiu. Això evidencia que el model de creixement es fonamenta en la demanda interna (com abans de la crisi). Amb tot, segons el Govern espanyol, l'economia continuarà registrant capacitat de finançament respecte a la

resta del món (d'un 1,5 % del PIB l'any 2014). Pel que fa al mercat de treball, els darrers mesos l'ocupació ha continuat la tendència positiva i s'espera que avançarà un 0,7 % en el conjunt del 2014 (i un 1,4 % el 2015). La remuneració per assalariat mantindrà increments molt continguts, la qual cosa facilitarà la continuïtat de la trajectòria moderada dels costos laborals unitaris.

Previsions macroeconòmiques de l'economia espanyola

(% de variació anual, excepte si s'indica el contrari)

	2013	Projeccions	
		2014	2015
PIB (% de variació real)	-1,2	1,3	2,0
Demanda interna ¹	-2,7	1,4	1,8
Despesa en consum final privat ²	-2,3	2,0	2,1
Despesa en consum de les administracions públiques	-2,9	0,2	-1,0
Formació bruta de capital	-3,7	1,5	4,4
Béns d'equipament	3,4	7,0	6,0
Construcció	-9,2	-3,3	3,1
Demanda externa ¹	1,4	-0,1	0,2
Exportació de béns i serveis	4,3	3,6	5,2
Importació de béns i serveis	-0,5	4,4	5,0
Capacitat (+) o necessitat (-) de finançament respecte a la resta del món (% del PIB)	2,1	1,5	1,7
Deflactor del PIB	0,7	0,1	0,6
Ocupació laboral ⁴	-3,3	0,7	1,4
Taxa d'atur (% de la població activa)	26,1	24,7	22,9
Productivitat per ocupat	2,1	0,6	0,7
Cost laboral unitari	-0,4	0,2	0,4

¹ Contribució al creixement del PIB.

² Llars i institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars.

³ Ocupació equivalent a temps complet.

Font: Ministeri d'Economia i Competitivitat (setembre del 2014).

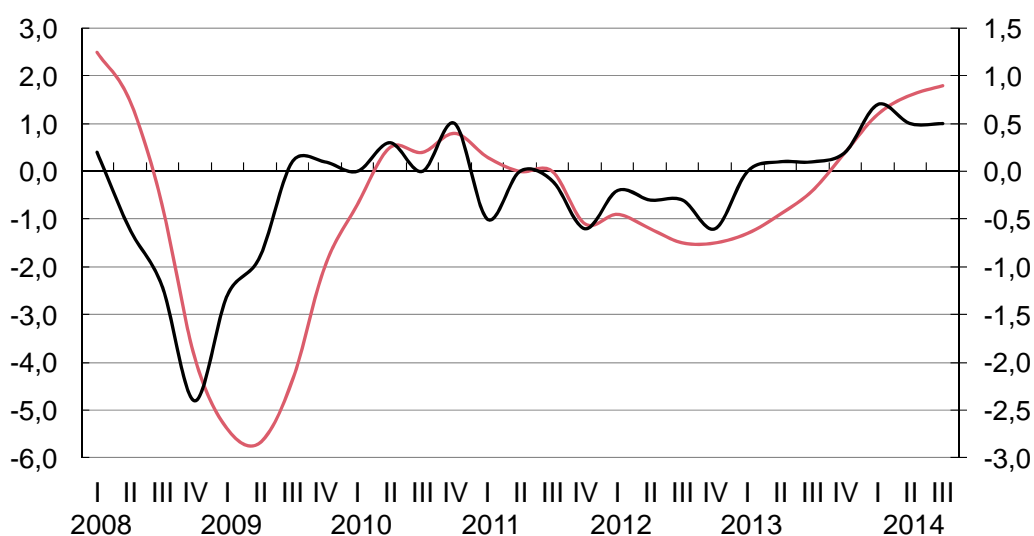
2.

El producte interior brut

L'economia catalana continua avançant amb un ritme d'un 0,5 % intertrimestral

El tercer trimestre del 2014 el PIB de l'economia catalana mostra un creixement intertrimestral d'un 0,5 %, segons les estimacions d'avanç realitzades per l'Idescat i el Departament d'Economia i Coneixement. L'Idescat ha revisat les xifres de creixement intertrimestral dels dos trimestres anteriors, que ara són d'un 0,7 % el primer trimestre i d'un 0,5 % el segon. D'aquesta manera, el creixement econòmic del 2014 mostra un perfil més dinàmic el primer trimestre i una mica més moderat els dos trimestres següents. Les taxes de creixement interanual se situen en un 1,2 % el primer trimestre del 2014, en un 1,6 % el segon i en un 1,8 % el tercer.

Evolució del PIB a Catalunya

— % de variació interanual (eix esquerre)

— % de variació intertrimestral (eix dret)

Font: Idescat i Departament d'Economia i Coneixement.

La recuperació de l'economia es continua sustentant en la demanda interna, que ha agafat el relleu de la demanda externa com a factor de creixement, atès que aquesta darrera s'ha vist llastada pel fort increment de les importacions i la detracció de recursos que això significa. El 2014 s'ha accelerat l'augment de les importacions, a causa

de l'increment de la demanda interna i de la demanda de béns intermedis associada a l'augment de la producció. D'altra banda, fins al mes d'agost, les exportacions presenten un avenc moderat. Els mercats comunitaris són els més expansius, tot i que la recuperació de l'economia europea està per sota de les expectatives i, a la llarga, aquesta dinàmica podria limitar la continuïtat de l'avenc de les exportacions catalanes intracomunitàries. De tota manera, les dades dels indicadors de sentiment econòmic de la zona euro més recents, del mes d'octubre, ofereixen uns resultats una mica més optimistes que els dels mesos anteriors. Al mateix temps, la depreciació de l'euro obre expectatives de millora en altres mercats, especialment si es tenen en compte les previsions de creixement del comerç mundial.

Però el panorama econòmic encara és poc clar, i això explica els alts i baixos d'alguns indicadors de confiança en l'economia. Tanmateix, el creixement de l'ocupació és un senyal potent que l'activitat es manté a l'alça. A més a més, les noves mesures de política monetària que el BCE ha emprès el setembre refermen el seu compromís i permeten esperar un nou impuls de l'economia europea.

Producte interior brut a Catalunya (base 2008)

Dades corregides d'efectes estacionals i de calendari (% de variació interanual)

	2013	2014		
		Primer trimestre ¹	Segon trimestre ¹	Tercer trimestre ²
Agricultura	3,7	4,3	-0,1	-1,0
Indústria	1,0	1,5	1,6	1,5
Construcció	-6,7	-6,3	-4,5	-2,6
Serveis	-0,4	1,5	2,2	2,4
PIB pm	-0,5	1,2	1,6	1,8

¹ Dades de la comptabilitat trimestral revisades per l'Idescat en la data d'estimació de l'avanç del PIB.

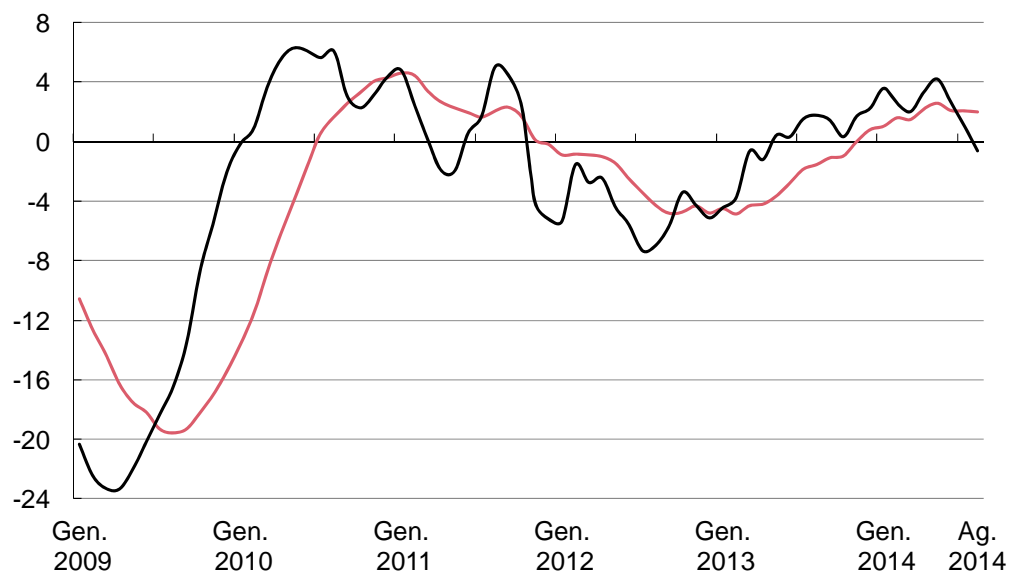
² Dades d'avanç.

Font: Idescat i Departament d'Economia i Coneixement.

El valor afegit brut del sector industrial augmenta un 1,5 % interanual el tercer trimestre del 2014

Segons el primer avanç de dades d'aquest trimestre, el valor afegit brut del sector (VAB) industrial presenta un creixement interanual d'un 1,5 %. En termes de mitjana mòbil anual, la producció ha avançat, si bé la mitjana mòbil dels darrers tres mesos (fins a l'agost) ha baixat lleugerament, perquè l'índex de producció industrial va registrar un descens interanual el juny i creixements moderats els mesos de juliol i agost. Cal esperar els resultats del mes de setembre, que no es publicaran fins poc després que es tanqui aquest informe, per saber cap a on s'orienta la producció després de l'estiu.

Evolució de l'índex de producció industrial (% variació interanual)

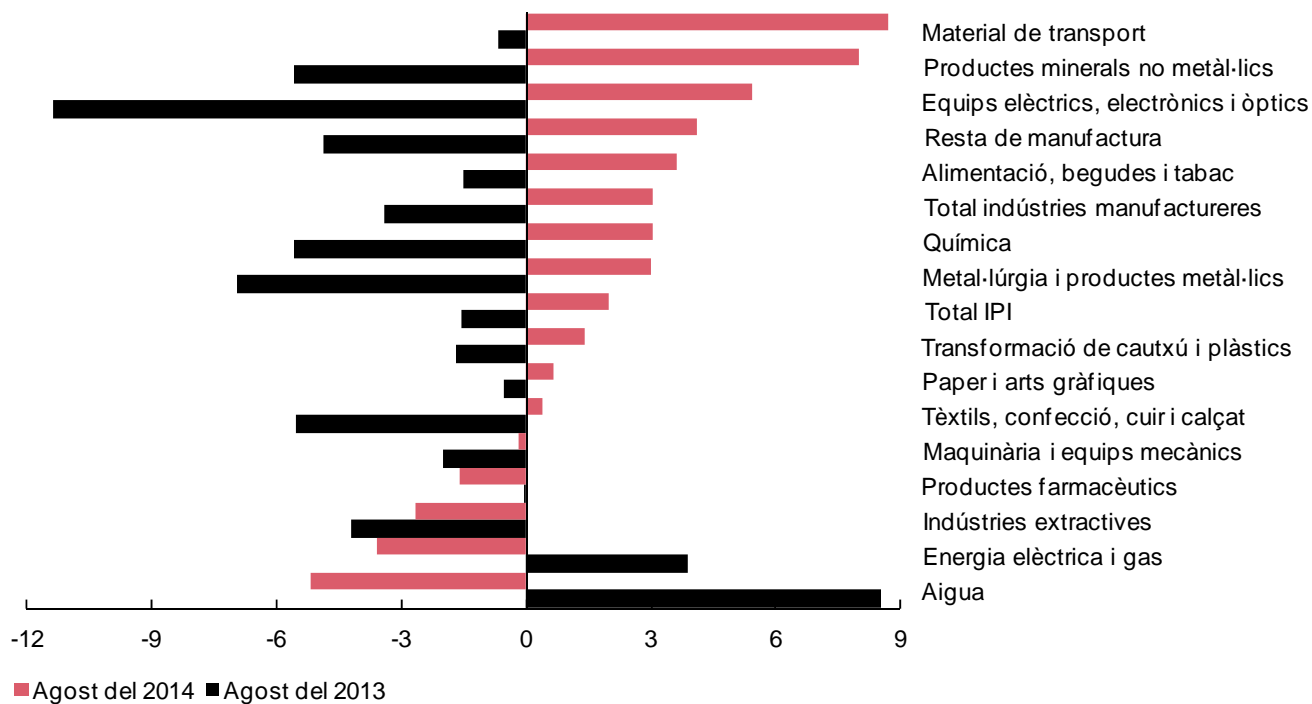
— Mitjana mòbil de 12 mesos — Mitjana mòbil de 3 mesos

Dades amb els efectes de calendari corregits.

Font: Idescat.

Evolució de la producció industrial

Mitjana mòbil de 12 mesos fins l'agost (% de variació interanual)

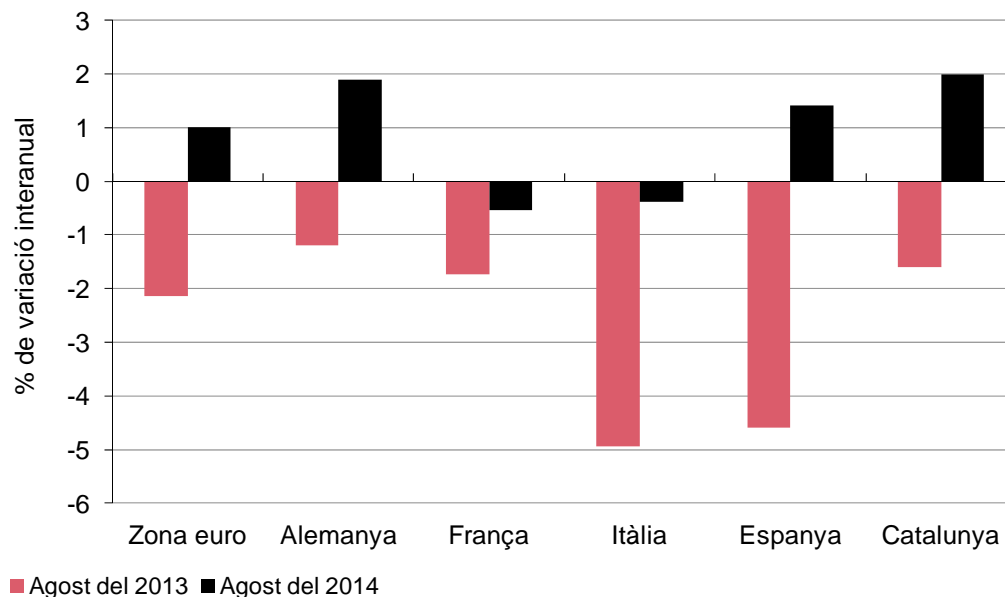
Font: Idescat i INE.

El desglossament per branques presenta una evolució molt positiva (en mitjana dels darrers dotze mesos, fins a l'agost) de la producció de material de transport i de productes minerals no metàl·lics, que creixen per sobre del 8,0 %. En conjunt, la indústria manufacturera creix un 3,0 %. Les activitats que decreixen més són les relacionades amb la captació i el subministrament d'aigua (-5,2 %), amb l'energia (-3,6 %) i amb la indústria farmacèutica (-1,6 %).

L'evolució de la producció industrial de Catalunya és superior a la dels principals països de la zona euro

En conjunt, l'evolució de la producció industrial de Catalunya és positiva, especialment si es compara amb la dels països del seu entorn. Després del fort impacte de la crisi, el sector industrial català ha recuperat dinamisme i obté creixements superiors als dels principals països de la zona euro. Malgrat això, si es confirma la moderació de l'economia europea, el sector industrial català es podria debilitar, atès que la demanda intracomunitària té molt de pes en les exportacions industrials.

Evolució de la producció industrial a la zona euro
(mitjana mòbil dels darrers 12 mesos)

Dades amb els efectes de calendari corregits.

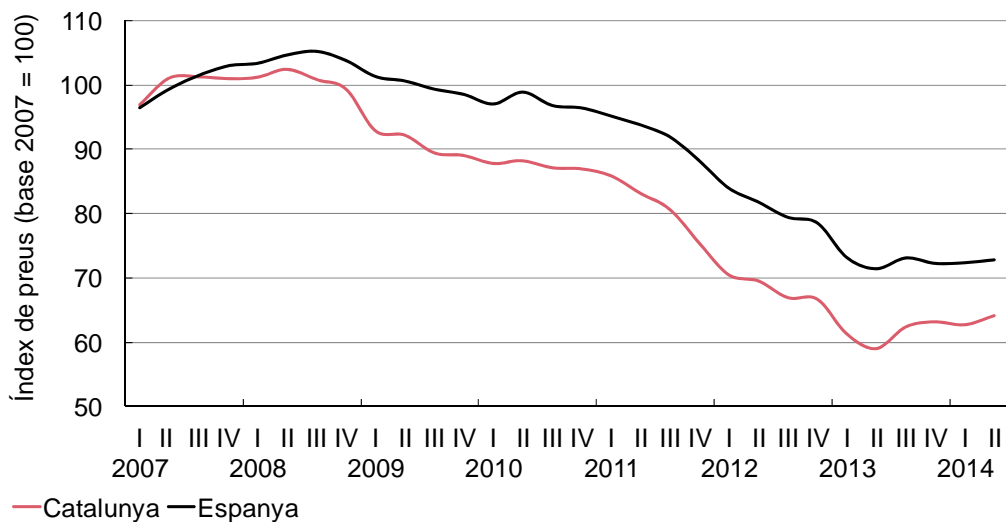
Font: Idescat, INE i Eurostat.

L'evolució de la construcció és menys negativa

L'activitat del sector de la construcció continua disminuint, però amb menys intensitat: el VAB d'aquest sector cau un 2,6 % el tercer trimestre del 2014, enfront del 4,5 % del trimestre anterior. Els

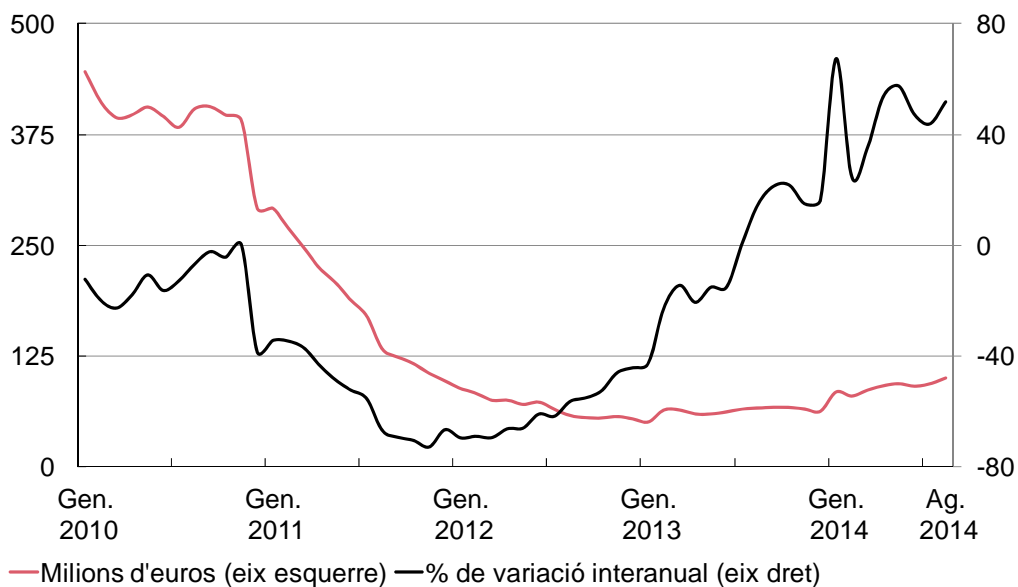
principals indicadors del subsector residencial mostren un canvi positiu de trajectòria. Així, el primer trimestre del 2014 els preus de l'habitatge nou han començat a remuntar, i els crèdits hipotecaris i el nombre de projectes visats pels col·legis d'aparelladors per a la construcció de nous habitatges han augmentat. Així mateix, en el subsector d'obra civil l'augment de la licitació pública d'obres ofereix millors expectatives, tot i la limitació actual de la inversió pública.

Preus de l'habitatge nou

Font: INE.

Evolució de la licitació oficial (mitjana mòbil de 12 mesos)

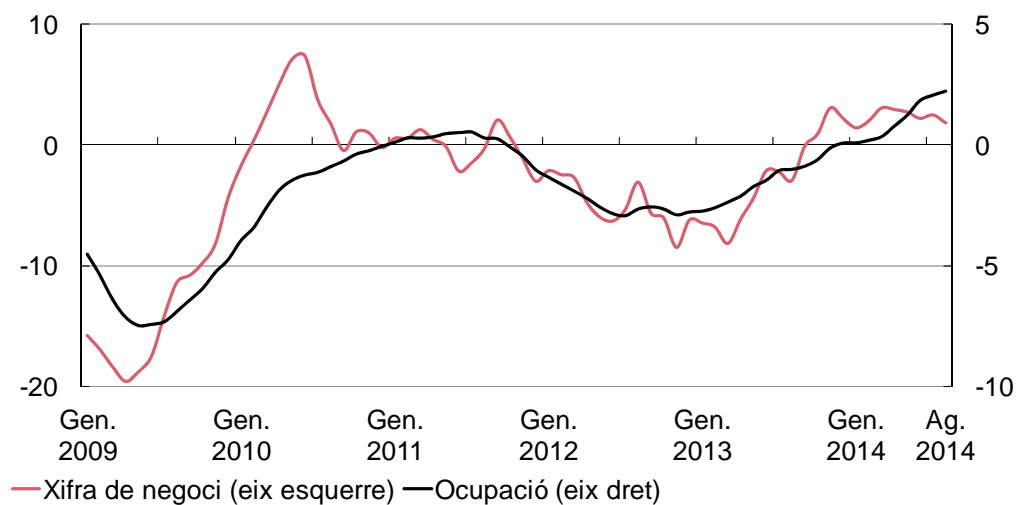
Font: Ministeri de Foment.

El VAB del sector de serveis augmenta un 2,4 % interanual el tercer trimestre

Les estimacions d'avanç del tercer trimestre mostren un increment interanual del VAB del sector de serveis del 2,4 %, la qual cosa significa una millora respecte als trimestres anteriors. L'increment de l'ocupació laboral en aquest sector és un indicador força representatiu de la dinàmica positiva actual. Així mateix, el volum de negoci del conjunt d'activitats de serveis de mercat reflecteix el dinamisme del sector, en el qual destaquen els increments significatius de les branques de transport, hostaleria i comerç.

Indicadors d'activitat de mercat del sector de serveis

(variació interanual de la mitjana mòbil de tres mesos)

Font: INE.

L'aflluència de turisme estranger augmenta i el turisme interior recupera dinamisme

El turisme continua sent un dels puntals bàsics de la recuperació. El nombre de turistes estrangers ha augmentat un 6,6 % durant els 9 primers mesos del 2014, ritme similar al de l'any passat. Al seu torn, la despesa turística ha avançat un 6 %, creixement que continua sent força positiu però inferior al dels dos anys anteriors, en part per la disminució del turisme rus. Encara que l'aflluència de turisme estranger s'ha continuat incrementant, les pernoctacions hoteleres d'aquest grup han disminuït un 1,5 %. En canvi, la recuperació del turisme estatal s'ha traduït en un notable increment (9 %) de les pernoctacions hoteleres —especialment en el cas del turisme interior (12,6 %)—, que han compensat amb escreix la disminució del nombre de pernoctacions del turisme estranger. Per marques turístiques, l'augment de pernoctacions es concentra a Barcelona i cau a la Costa Daurada i a la Costa de Barcelona.

Indicadors del sector turístic (% de variació interanual)
(gener-setembre del 2014)

	Catalunya	Espanya
Turisme estranger		
Nombre de turistes	6,6	7,4
Despesa turística total	6,0	7,3
Pernoctacions hoteleres		
Turisme total	1,2	2,8
Turisme estatal	9,0	3,5
Turisme estranger	-1,5	2,5

Font: IET i INE.

Les darreres estimacions del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (d'octubre del 2014) preveuen que enguany el VAB agrari es reduirà un 2,2 %. En conjunt, la producció agrària serà estable, però els consums intermedis s'incrementaran i reduiran el VAB d'aquest sector. Pel que fa a l'evolució de la producció, cal diferenciar entre la producció agrícola, que disminueix (perquè es redueix la producció de cereals i hortalisses, tot i que augmenta la de fruita), i la producció ramadera, que augmenta, bàsicament gràcies al boví i a l'aviram.

La demanda interna sustenta el creixement de l'economia

Les dades de la comptabilitat trimestral palesen que la demanda interna va continuar guanyant força durant el segon trimestre del 2014, mentre que es moderava lleugerament el resultat negatiu de l'aportació externa. A finals d'octubre, l'Idescat ha revisat les dades de l'evolució del PIB dels dos primers trimestres des del vessant de l'oferta, però les dades del PIB des del vessant de la demanda corresponen a l'estimació de la comptabilitat trimestral del mes de setembre.

A partir de les dades disponibles dels dos primers trimestres, s'observa que el creixement de la demanda interna va passar d'un 1,5 % el primer trimestre del 2014 a un 1,8 % el segon. El consum de les llars va créixer per sobre del 2 % en tots dos trimestres, taxa que no s'assolia des dels anys anteriors a la crisi, atès el fort ajust del consum agregat de les llars durant els darrers anys: a finals del 2013 el volum de consum de les llars era el mateix que hi havia a principis del 2004. La recent recuperació del consum s'inscriu en un context de millora de l'ocupació i de la riquesa financera de les llars, que ha ofert la confiança suficient per augmentar el consum, reduir les taxes d'estalvi i, fins i tot, incrementar el crèdit, tal com posen de manifest les dades de la

inversió creditícia bancària. Els indicadors disponibles del tercer trimestre mostren que ha continuat creixent el consum, tot i que probablement amb un ritme més moderat. La matriculació de turismes s'ha alentit, com també les vendes al detall. De la mateixa manera, es detecta un retrocés en els indicadors de confiança dels consumidors (a escala estatal) durant els mesos de setembre i octubre, probablement per la influència del clima d'incertesa que ha generat la debilitat de l'economia europea.

Evolució del PIB a Catalunya (base 2008)

Dades amb els efectes estacionals i de calendari corregits (% de variació interanual)

	2013	2013		2014	
	Mitjana anual	Tercer trimestre	Quart trimestre	Primer trimestre ¹	Segon trimestre ¹
Demanda interna	-3,0	-2,8	-0,9	1,5	1,8
Despesa en consum de les llars	-2,2	-1,5	1,2	2,3	2,2
Despesa en consum de les administracions públiques ²	-3,5	-3,6	-3,9	-0,3	1,6
Formació bruta de capital ³	-5,2	-6,4	-4,8	0,5	0,5
Béns d'equipament i altres actius	-2,4	-4,7	-0,4	9,4	5,9
Construcció	-7,5	-7,1	-7,7	-6,9	-4,4
Saldo exterior ^{4, 5}	2,2	2,2	1,2	-0,3	-0,2
Saldo amb l'estranger ⁵	0,9	1,2	-1,4	-1,9	-1,6
Exportacions de béns i serveis	1,0	1,5	-0,6	6,0	3,5
Importacions de béns i serveis	-1,4	-1,9	3,4	12,9	9,2

¹El mes d'octubre l'Idescat ha revisat l'evolució del PIB des del vessant de l'oferta

²Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars.

³Inclou la variació d'existències.

⁴Inclou el saldo amb l'estranger i amb la resta d'Espanya.

⁵Aportació al creixement del PIB.

Font: Idescat.

Els resultats de la despesa en consum de les administracions públiques que ofereix la comptabilitat trimestral mostra una gran diferència entre el primer trimestre i el segon, atès que en el primer cas disminueix un 0,3 % i en el segon augmenta un 1,6 %. Pel que fa a la despesa corresponent al tercer trimestre, tot i que encara no hi ha estimacions, cal tenir en compte que estarà molt vinculada al que permetin les previsions d'ingressos i dèficit.

La formació bruta de capital va evolucionar amb el mateix ritme els dos primers trimestres del 2014 (0,5 % interanual), però la dinàmica dels dos components principals que la integren va ser molt diferent. Així, la inversió en béns d'equipament i en altres actius va ser molt expansiva (va créixer un 9,4 % el primer trimestre i un 5,9 % el segon), cosa

Indicadors de demanda (% de variació interanual)

	Comerç al detall	Matriculació		Crèdit al sector privat*
		Turismes	Vehicles de càrrega	
2013				
3r trimestre	-0,2	12,1	13,0	-10,4
4t trimestre	0,9	27,0	25,3	-5,3
2014				
1r trimestre	1,5	17,2	25,8	-4,5
2n trimestre	1,4	20,6	23,9	-4,1
3r trimestre	1,2	8,6	27,4	-

*Concedit per les entitats de crèdit.

Font: INE, Banc d'Espanya i Direcció General de Trànsit.

que reflecteix les bones expectatives de l'economia i la recuperació d'una part del terreny que s'havia perdut durant els darrers anys, ja que la inversió va acumular una caiguda del 25 % entre el 2008 i el 2013. Les dades del tercer trimestre mostren que les importacions de béns d'equipament creixen amb força el mes de juliol, però encara no es disposa d'informació dels mesos següents. Un altre dels indicadors representatius, la matriculació de vehicles de càrrega, també registra una bona evolució (creix un 27,4 %) i accelera el ritme dels dos trimestres anteriors. En qualsevol cas, cal tenir en compte que la dinàmica expansiva de la inversió encara està limitada per l'escàs suport financer creditici. Pel que fa a la inversió en construcció, durant els dos primers trimestres del 2014 se n'ha alentit la disminució: -6,9 % el primer trimestre i -4,4 % el segon. Tal com s'ha indicat abans, el sector de la construcció ha començat a mostrar senyals incipients de millora de l'activitat i la inversió, principalment en l'àmbit de l'edificació, però també pel que fa a la inversió en obra civil.

La demanda externa fa una aportació negativa al creixement del PIB, a causa de l'increment de les importacions

A diferència de la demanda interna, la demanda externa registra uns valors lleugerament negatius (-0,3 punts percentuals el primer trimestre i -0,2 el segon). El saldo comercial amb la resta de comunitats autònomes s'ha mantingut positiu, però el saldo comercial de béns i serveis amb l'estranger ha empitjorat significativament, a causa del gran increment de les importacions de béns i de serveis, que han augmentat un 12,9 % i un 9,2%, respectivament, els dos primers trimestres del 2014. Aquest fort creixement de les importacions està

directament relacionat amb l'augment de la demanda interna i la producció interior. Concretament, segons les dades de duanes, el 52,8 % de l'increment de les importacions totals de béns que s'han registrat fins al mes de juliol correspon a béns de consum i inversió, i el 47,2 % restant, a béns intermedis. Aquesta elevada entrada d'importacions està restant capacitat de creixement a l'economia. Això explica que el saldo amb l'estranger hagi contribuït negativament al creixement del PIB els dos primers trimestres del 2014 (hi ha restat 1,9 punts percentuals el primer trimestre i 1,6 el segon), tot i l'evolució de les exportacions de béns i serveis, que han augmentat un 6 % el primer trimestre de l'any i un 3,5 % el segon, d'acord amb les dades de la comptabilitat trimestral.

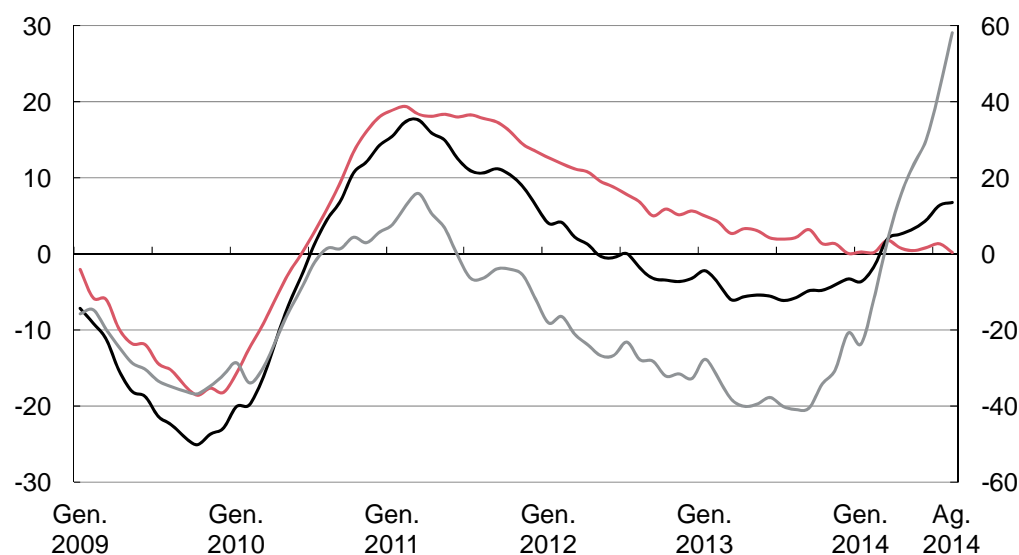
3.

El comerç exterior

Els 8 primers mesos de l'any les exportacions de béns augmenten un 1,4 %, i les importacions, un 8,6 %

Les exportacions de béns continuen augmentant de manera moderada i assolixen un increment d'un 1,4 % interanual en valors acumulats fins a l'agost. Des del 2013, a Catalunya les exportacions creixen amb un ritme contingut, a diferència dels anys anteriors, en què van destacar com a impulsores de l'economia. D'altra banda, fins a l'agost del 2014 les importacions han augmentat un 8,6 %. Aquestes taxes mostren les variacions dels fluxos comercials en valors corrents. Si s'utilitza com a referència la variació de preus unitaris d'aquests fluxos a Espanya, els preus de les exportacions registren una variació acumulada del -0,4 % fins a l'agost, similar a la de l'índex de preus de les importacions, del -0,5 %. Per tant, els increments en volum, tant de les exportacions com de les importacions, són lleugerament superiors als que reflecteixen les dades en valors corrents.

Evolució del comerç de béns amb l'estranger
(mitjana mòbil de 12 mesos, % de variació interanual)

- Exportacions (eix esquerre)
- Importacions (eix esquerre)
- Dèficit comercial (eix dret)

Nota: dades en valors corrents.

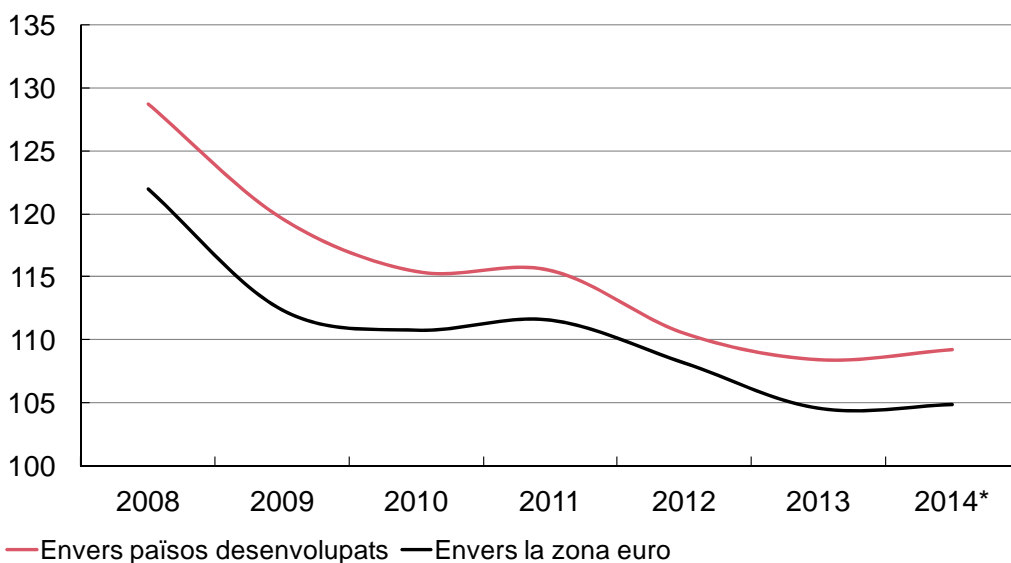
Font: Idescat i Agència Tributària (AEAT).

L'acceleració de les importacions i la moderació de les exportacions han provocat, el 2014, un increment del dèficit comercial de Catalunya amb l'estranger d'un 67 %. Aquesta dinàmica trenca la tendència de reducció del dèficit que s'experimentava des de mitjan 2011. Enguany la recuperació del consum de les llars i la inversió en béns d'equipament de les empreses han pressionat a l'alça les importacions, però també han augmentat les importacions de béns intermedis destinats a la producció industrial.

La competitivitat disminueix lleument

La competitivitat —valorada en termes de costos laborals unitaris (amb dades a escala estatal) i tipus de canvi— ha disminuït lleugerament, després dels guanys notables que va assolir durant els anys 2011 i 2012. Respecte a la zona euro, la pèrdua de competitivitat del primer semestre del 2014 és pràcticament irrellevant, atès que es manté en valors molt similars als del 2013. En el cas del conjunt de països desenvolupats, la competitivitat ha disminuït una mica més.

Índex de competitivitat segons costos laborals unitaris en manufactura (dades de l'economia espanyola, índex 1999 = 100)

* Segon trimestre.

L'increment de l'índex indica una pèrdua de competitivitat.

Font: Banc d'Espanya.

La demanda dels països de la Unió Europea fa revifar les exportacions catalanes

Tot i la debilitat de l'economia europea, les exportacions catalanes més expansives són les intracomunitàries. Les dades acumulades fins a

l'agost del 2014 mostren que les exportacions cap a la UE-28 s'han incrementat un 5,3 %, la qual cosa ha permès que les exportacions totals creixin un 1,4 %.

A escala geogràfica, les exportacions presenten dinàmiques molt diferents. Així, França n'ha rebut exactament el mateix volum que els 8 primers mesos del 2013, i Alemanya i el Regne Unit l'han incrementat (un 5,8 % i un 16,8 %, respectivament). Per contra, les exportacions de Catalunya a la resta d'Europa continuen mostrant una tendència negativa, que arriba al -17 %, com a conseqüència del fort descens de la demanda de països com Suïssa, Rússia o Turquia. Fora d'Europa, tot i que durant els darrers mesos el dòlar s'ha enfortit respecte de l'euro, les exportacions cap als EUA només s'han incrementat un 1,8 % i les destinades a l'Amèrica llatina s'han reduït un 6,7 %. Les exportacions cap a l'Àsia han crescut un 2,4 %, impulsades per la demanda dels països de l'Orient Mitjà. Finalment, les exportacions cap als països africans (sobretot el Marroc) han augmentat un 4,5 %.

Exportacions de béns per àrees i països

(valors corrents, % de variació interanual)

	2013	Gener-agost del 2014
Unió Europea	1,1	5,3
França	-2,2	0,0
Alemanya	-2,3	5,8
Itàlia	-2,8	3,2
Portugal	9,4	12,9
Regne Unit	10,3	16,8
Rest a d'Europa	-11,1	-17,0
Suïssa	-19,3	-16,3
Amèrica del Nord	-1,2	1,5
EUA	-2,0	1,8
Amèrica llatina	1,9	-6,7
Àsia	4,2	2,4
Japó	-1,4	22,2
Xina	9,6	-14,1
Orient Mitjà	2,3	7,2
Àfrica	9,5	4,5
Total	0,1	1,4

Font: Idescat, AEAT i Ministeri d'Economia i Competitivitat.

Les taxes de creixement dels principals sectors exportadors són positives

Per sectors econòmics, s'identifica una millora generalitzada de les exportacions en relació amb l'any anterior. El principal sector

exportador de Catalunya, la indústria química (que suposa el 26,9 % del total d'exportacions), ha crescut un 2,1 %, gràcies a les vendes de medicaments i plàstics, que s'han incrementat un 15,4 % i un 2,4 %, respectivament. El sector d'automoció, que el 2013 va experimentar una forta caiguda, creix amb força (3,5 %) i la venda d'automòbils i motocicletes s'incrementa un 7,4 % (però la venda de components ha disminuït). També han crescut les exportacions de béns d'equipament (un 2,0 %) i de productes de la indústria alimentària (un 2,4 %). Tanmateix, han disminuït les exportacions de matèries primeres, de semimanufactures no químiques i de productes no classificats sectorialment.

L'augment del volum d'exportació de béns que registra Catalunya el 2014 (1,4 %) és lleugerament superior al del conjunt de l'Estat (0,9 %), al contrari del que va passar l'any 2013. Les diferències més significatives es concentren en les exportacions de béns de consum durador i de béns d'equipament, que tenen un comportament negatiu al conjunt d'Espanya.

Exportacions per sectors econòmics (gener-agost del 2014)

(valors corrents, % de variació interanual)

	Catalunya	Espanya
Alimentació	2,4	4,7
Productes energètics	6,2	2,9
Matèries primeres	-9,7	-7,8
Semimanufactures no químiques	-0,5	-1,0
Productes químics	2,1	0,5
Béns d'equipament	2,0	-3,2
Automoció	3,5	4,8
Béns de consum durador	0,9	-2,0
Manufactures de consum	5,3	6,6
Altres	-38,4	-6,5
Total	1,4	0,9

Font: Ministeri d'Economia i Competitivitat.

El creixement de la demanda interna i la producció industrial incentiven les importacions

Entre gener i agost del 2014 les importacions han augmentat un 8,6 % a Catalunya, mentre que al conjunt de l'Estat han crescut un 5,8 %. La important recuperació de les importacions l'expliquen tant la recuperació de la demanda interna com l'increment de la producció industrial. L'augment més destacat de les importacions correspon a les manufactures de consum (14,2 %) i al sector d'automoció (13,9 %). També augmenten especialment les importacions de béns

d'equipament (10,3 %). D'altra banda, a Espanya, les importacions de béns d'equipament creixen un 10,1 %, i les de manufactures de consum, un 14,7 %. Però el que més destaca en el conjunt de l'Estat són les importacions del sector automobilístic, que augmenten un 21,3 %.

Importacions per sectors econòmics (gener-agost del 2014)

(valors corrents, % de variació interanual)

	Catalunya	Espanya
Alimentació	3,6	0,5
Productes energètics	4,4	-2,3
Matèries primeres	4,6	-5,1
Semimanufactures no químiques	6,2	4,8
Productes químics	8,0	4,6
Béns d'equipament	10,3	10,1
Automoció	13,9	21,3
Béns de consum durador	7,0	13,7
Manufactures de consum	14,2	14,7
Altres	-44,0	-30,9
Total	8,6	5,8

Font: Ministeri d'Economia i Competitivitat.

4.

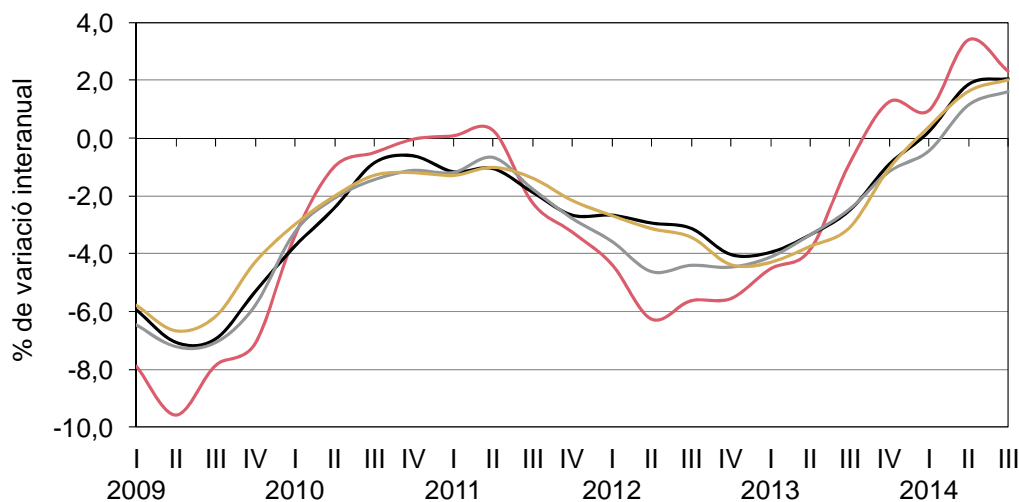
El mercat de treball

L'ocupació creix un 2,3 % interanual (segons l'EPA), i l'afiliació a la Seguretat Social, un 2,1 %

Durant el 2014 s'ha consolidat la recuperació del mercat de treball català, després del fort ajust que va experimentar arran de la crisi econòmica. Segons les dades de l'EPA, el tercer trimestre l'ocupació ha continuat creixent (un 2,3 % interanual), però menys que el segon trimestre (un 3,4 % interanual), en què l'ocupació va créixer molt, en part, per l'efecte de la Setmana Santa. En termes absoluts, el nombre de persones ocupades s'ha incrementat en 69.000 en un any. Cal tenir en compte que el creixement interanual s'ha alentit lleugerament, perquè durant el trimestre de referència del 2013 (el tercer) es va produir un canvi notable en la trajectòria de l'ocupació.

Les dades d'afiliació a la Seguretat Social del mes de setembre mostren que el nombre d'afiliats creix un 2 % interanual, una mica més que el segon trimestre (un 1,9 % interanual) i força més que el primer (un 0,2 %).

Dinàmica de l'ocupació

- Ocupació a Catalunya (EPA)
- Afiliació a la Seguretat Social a Catalunya
- Ocupació a Espanya (EPA)
- Afiliació a la Seguretat Social a Espanya

Font: Idescat, INE i Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

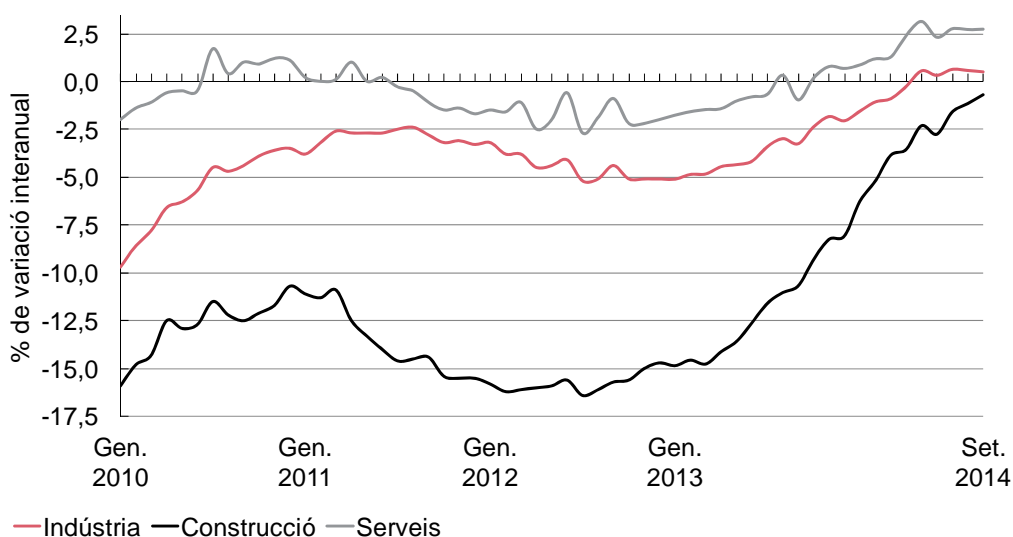
A Espanya es consolida la recuperació de l'ocupació, que creix un 1,6 % interanual segons l'EPA

Es confirma la recuperació de l'ocupació en el conjunt de l'Estat, tot i que el ritme de creixement és inferior al de Catalunya. Segons l'EPA, a Espanya s'ha intensificat el creixement de l'ocupació: ha passat d'un 1,1 % interanual el segon trimestre a un 1,6 % interanual el tercer trimestre. No obstant això, la sèrie desestacionalitzada que publica l'INE suggereix una petita desacceleració intertrimestral en la creació d'ocupació. Segons aquesta sèrie, el tercer trimestre l'ocupació ha avançat un 0,36 % trimestral, enfront del 0,89 % del segon trimestre. D'altra banda, la informació corresponent a l'afiliació a la Seguretat Social mostra un creixement d'un 2 % interanual, amb dades de setembre.

Es genera ocupació en la indústria i en els serveis

Les dades sectorials d'afiliació a la Seguretat Social posen de manifest que, tant en termes absoluts com en termes relatius, el sector de serveis és el que genera més ocupació (creix un 2,7 % interanual, segons les dades de setembre). L'afiliació també avança en la indústria, tot i que amb un ritme moderat, d'un 0,5 % interanual. En el sector de la construcció la pèrdua d'ocupació encara no s'ha aturat, però ara ja és molt més continguda (l'afiliació cau un 0,7 % interanual, mentre que els darrers anys registrava disminucions de més d'un 10 % interanual).

Evolució de l'afiliació a la Seguretat Social per grans sectors a Catalunya

Font: Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

La informació sectorial més detallada mostra que les branques industrials que registren una evolució més positiva són la indústria alimentària, el sector químic, el sector farmacèutic i la reparació de

maquinària. En els serveis, hi ha moltes branques que creen ocupació amb un ritme notable (creixen més d'un 13 % interanual); aquest és el cas del transport aeri, la programació informàtica i la consultoria de gestió empresarial. En termes absoluts, també destaca l'augment de l'afiliació a la Seguretat Social en el comerç i en la restauració. D'altra banda, cal subratllar el fort creixement de l'afiliació (superior a un 20 % interanual) en l'epígraf anomenat *activitats relacionades amb l'ocupació*, que inclou les persones que treballen per a empreses de treball temporal i que poden estar ubicades en qualsevol sector d'activitat.

El creixement de l'ocupació per compte propi s'accelera

L'EPA del tercer trimestre mostra que s'accelera el creixement de l'ocupació no assalariada fins a més d'un 7 % interanual. En canvi, el col·lectiu d'assalariats creix amb un ritme més moderat, d'un 1,2 % interanual. L'afiliació al règim de treball autònom confirma que l'evolució del treball per compte propi és positiva: tot i que en aquest cas el creixement és inferior al que detecta l'EPA, se situa en un 2,3 % interanual, el valor més alt des del 2008. De tota manera, no es descarta que una part d'aquest dinamisme tingui com a protagonistes "falsos autònoms", és a dir, persones que en realitat tenen una relació laboral per compte d'altri.

El nombre de persones amb contracte de treball indefinit creix un 3,3 % interanual, mentre que l'ocupació temporal cau

Els llocs de treball nous es concentren en el sector privat; en el sector públic l'ocupació disminueix un 1,4 % interanual. D'altra banda, s'observa que el patró de creació d'ocupació del tercer trimestre ha canviat una mica, atès que hi predominen els llocs de treball a temps complet i amb contracte indefinit, mentre que en els trimestres anteriors la major part de l'ocupació que es generava era a temps parcial i amb contracte de treball temporal. Així, el tercer trimestre del 2014 el nombre d'ocupats a temps complet ha augmentat un 3,1 % interanual i, en canvi, l'ocupació a temps parcial ha registrat una caiguda interanual d'un 2,5 %, la primera després d'un any i mig de gran creixement. Durant els propers trimestres es veurà si aquesta tendència es manté o és transitòria. Pel que fa al tipus de contracte, el nombre d'assalariats amb contracte indefinit s'incrementa un 3,3 % interanual, mentre que l'ocupació temporal cau 7,1 %. En valors absoluts, el tercer trimestre del 2014 hi ha 66.700 assalariats amb contracte indefinit més que el tercer trimestre del 2013 i 35.600 assalariats amb contracte temporal menys. D'altra banda, la informació sobre contractes registrats procedent de les oficines de

treball de la Generalitat (OTG) assenyala que creixen intensament la contractació indefinida i la temporal. Així, el nombre de contractes indefinits que s'han signat entre gener i setembre del 2014 és un 19,1 % superior al nombre dels que es van signar durant el mateix període de l'any 2013; també és considerable l'increment del nombre de contractes temporals, que és d'un 12,2 % anual.

Magnituds del mercat de treball a Catalunya i a Espanya

	2012	2013	Segon trimestre del 2014	Tercer trimestre del 2014
Catalunya				
Població activa (% de variació interanual)	-1,4	-1,3	-1,0	-2,1
Població ocupada (% de variació interanual)	-5,5	-2,0	3,4	2,3
Assalariats amb contracte de treball indefinit	-4,0	-3,0	3,0	3,3
Assalariats amb contracte de treball temporal	-14,3	-1,7	4,6	-7,1
Població en atur	15,9	1,4	-15,3	-17,0
Taxa d'activitat de la població de 16 a 64 anys (%)	78,7	79,1	79,1	79,0
Taxa d'ocupació de la població de 16 a 64 anys (%)	60,9	60,7	63,0	63,8
Taxa d'atur (%)	22,5	23,1	20,2	19,1
Homes	23,2	23,7	20,4	19,0
Dones	21,7	22,4	20,1	19,2
Població de 16 a 24 anys	50,4	50,2	46,0	47,0
Taxa de temporalitat (%)	18,4	18,6	18,4	18,5
Proporció d'ocupació a temps parcial (%)	13,8	15,3	16,2	14,0
Espanya				
Població activa (% de variació interanual)	0,0	-1,1	-1,0	-1,0
Població ocupada (% de variació interanual)	-4,3	-2,8	1,1	1,6
Població en atur (% de variació interanual)	15,9	4,1	-7,0	-8,7
Taxa d'activitat de la població de 16 a 64 anys (%)	75,3	75,3	75,3	75,2
Taxa d'ocupació de la població de 16 a 64 anys (%)	56,5	55,6	56,8	57,3
Taxa d'atur (%)	24,8	26,1	24,5	23,7

Font: Enquesta de població activa (EPA), INE.

S'intensifica la reducció de la població activa, ahora que la taxa d'ocupació de 16 a 64 anys puja fins a un 63,8 %

La població activa, que ja acumula gairebé tres anys de descens, intensifica la contracció i es redueix un 2,1 % interanual el tercer

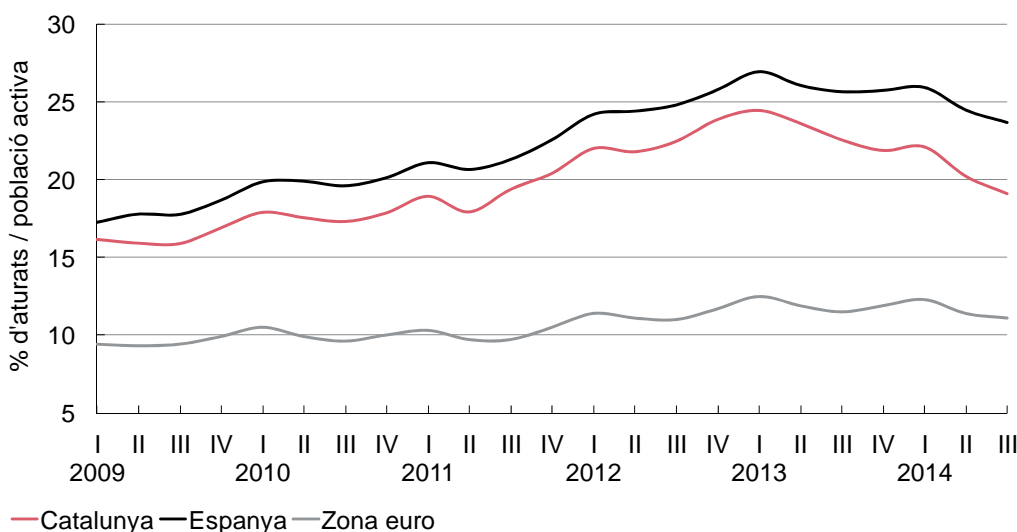
trimestre del 2014. També la població en edat de treballar —que va començar a disminuir l'any 2012 per primera vegada des dels anys setanta del segle passat— continua disminuint, si bé amb un ritme una mica més moderat (un 0,6 % interanual el tercer trimestre del 2014). La reducció de la població en edat de treballar respon a l'envelliment de la població (les generacions que s'incorporen en la força de treball són menys nombroses que les que en surten) i a l'emigració consegüent a la recessió (especialment de població estrangera).

La taxa d'activitat de 16 a 64 anys es manté en valors molt alts (79 %). Paral·lelament, l'avenç de l'ocupació ha permès que la taxa d'ocupació de 16 a 64 anys hagi augmentat fins a un 63,8 %, la taxa més alta dels darrers tres anys. En aquest sentit, destaca particularment la millora de la taxa d'ocupació dels homes (que s'ha incrementat 2,6 punts en l'últim any i se situa en un 67,5 %), si bé la de les dones també ha augmentat (fins a un 60,2 %).

La taxa d'atur baixa fins a un 19,1 %

L'atur ha continuat disminuint, gràcies al creixement de l'ocupació i a la reducció de la població activa. Des del tercer trimestre del 2013, l'ocupació s'ha incrementat en 69.000 persones i la població activa ha disminuït en 80.300 persones, la qual cosa comporta que hi hagi 149.200 persones menys en atur. Per tant, la caiguda de la població activa és l'element que més ha contribuït a la reducció de la taxa d'atur, que s'ha situat en un 19,1 %, el valor més baix des del segon trimestre del 2011. Aquesta disminució és especialment intensa en el cas de la taxa d'atur masculina, que es redueix fins a un 19 % i, per primera

Evolució de la taxa d'atur

Font: Idescat, INE i Eurostat.

vegada des de l'any 2008, és inferior a la taxa d'atur femenina (19,2 %). Però la disminució de l'atur també afecta la població estrangera, que registra una taxa d'atur més de 7 punts inferior a la del tercer trimestre del 2013, tot i que encara és molt alta (30,5 %). La millora de la taxa d'atur ha beneficiat especialment les persones del grup d'edat de 25 a 54 anys i —tot i que no tant— les persones de la franja d'edat de 54 a 65 anys. En canvi, la taxa d'atur dels joves (de 16 a 24 anys) es manté estancada en taxes molt altes (47 %). Paral·lelament, la proporció d'atur de llarga durada (persones en atur que cerquen feina des de fa més d'un any) s'ha reduït una mica (fins a un 61,1 %), però el percentatge de persones que cerquen feina des de fa més de dos anys s'ha incrementat fins a un 41,1 %.

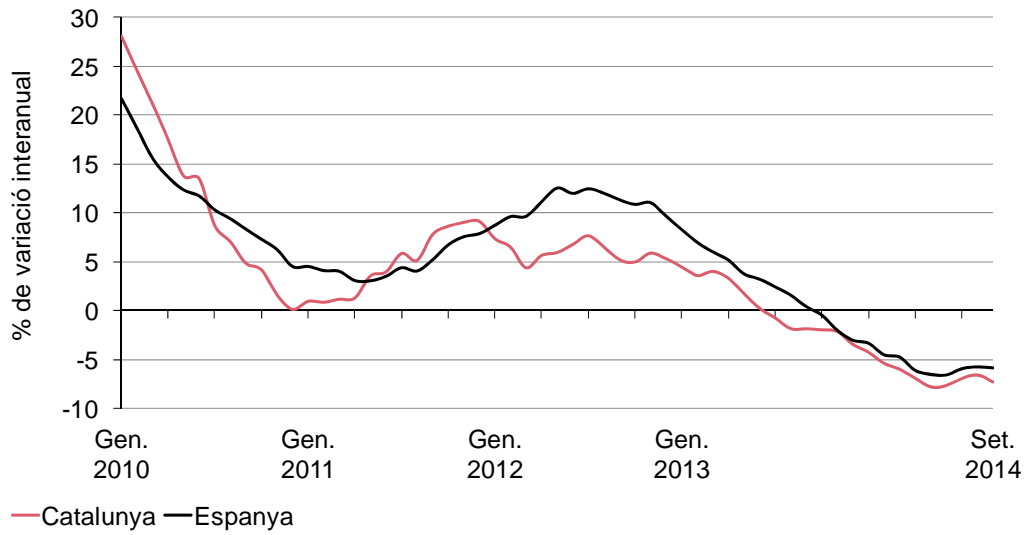
La taxa d'atur estatal es redueix fins a un 23,1 %

L'augment de l'ocupació i la disminució de la població activa també han reduït notablement l'atur en el conjunt de l'Estat. Per això la taxa d'atur espanyola ha disminuït fins a un 23,1 %, la taxa més baixa des del 2011, tot i que aquest valor encara és molt alt. Cal destacar que la taxa d'atur de Catalunya (19,1 %) és inferior a la de l'Estat i que des de mitjan 2013 s'ha ampliat la diferència entre aquestes dues taxes (la de Catalunya, que ja partia d'un valor inferior, ha disminuït més). Pel que fa a la zona euro, la taxa d'atur ha baixat lleugerament des de finals del 2013, i el tercer trimestre s'ha situat en un 11,5 % (taxa ajustada d'estacionalitat i de l'efecte del calendari). Els dos únics estats membres que registren taxes d'atur superiors al 20 % són Grècia (26,4 %, segons la dada de juliol) i Espanya. Per contra, les taxes d'atur d'Àustria i Alemanya, que s'han reduït, són molt baixes (4,7 % i 4,9 %, respectivament).

S'estabilitza el ritme de caiguda interanual de l'atur registrat

L'atur registrat a Catalunya manté la tendència de disminució interanual que va començar a finals del 2013. Els darrers mesos el ritme de reducció del nombre de persones en atur s'ha estabilitzat al voltant d'un 7 % interanual; més concretament, s'ha reduït un 7,3 % interanual el mes de setembre. L'atur registrat a l'Estat també s'orienta a la baixa, atès que disminueix un 5,9 % interanual el setembre. Cal destacar que una part de la reducció del nombre d'aturats inscrits a les OTG té a veure amb la contracció que ha experimentat la població activa en els darrers anys (tal com mostra l'EPA). També s'ha de tenir en compte que la inscripció al registre de l'atur és voluntària i que hi ha col·lectius d'aturats que tenen pocs incentius per registrar-s'hi.

Evolució de l'atur registrat

Font: oficines de treball de la Generalitat i Servei Públic Estatal d'Ocupació.

5.

L'evolució dels preus i dels salaris

5.1. L'evolució dels preus

La inflació es manté en mínims històrics

La inflació catalana registra valors molt baixos des de finals del 2013. Segons la dada més recent de l'IPC, la inflació del mes de setembre ha pujat una mica i s'ha situat en un 0,1 % interanual. Una de les principals raons que expliquen aquesta baixa inflació és la moderació dels costos laborals i del preu del petroli (que ha restat pràcticament

Evolució de l'IPC per grups de despesa (% de variació interanual)

	General	Aliments	Begudes, alcohol i tabac	Vestit	Habitatge	Parament de la llar	Medicina	Transports	Comunicacions	Lleure i cultura	Ensenyament	Hotels, cafès i restaurants	Altres
Catalunya													
Mitjana 2011	3,3	2,1	9,6	0,4	6,6	1,3	-0,9	8,0	-0,8	0,1	3,2	1,8	3,4
Mitjana 2012	2,9	2,5	5,9	0,4	4,9	1,5	7,3	5,1	-3,4	1,1	6,6	1,5	2,7
Mitjana 2013	1,7	0,0	6,1	0,2	1,7	1,7	5,1	-0,1	-4,3	1,3	10,5	0,9	2,7
Desembre 2012	3,6	3,3	5,7	0,4	5,4	1,8	21,2	3,2	-2,8	2,2	14,7	1,4	3,7
Desembre 2013	0,2	1,2	5,3	0,0	0,6	0,5	-4,2	0,6	-6,6	-0,9	0,7	0,3	1,0
Juliol 2014	0,0	-1,2	0,3	0,0	1,6	-0,3	0,4	0,1	-6,0	-0,9	0,7	0,5	1,9
Agost 2014	-0,1	-1,4	0,1	0,0	1,4	0,1	0,5	-0,3	-6,0	-1,0	0,7	0,7	1,8
Setembre 2014	0,1	-0,1	0,0	0,3	2,5	-0,2	0,3	-1,0	-5,9	-1,7	1,1	0,5	1,7
Espanya													
Mitjana 2011	3,2	2,1	10,2	0,3	7,2	1,1	-1,3	8,0	-0,8	-0,1	2,4	1,6	2,9
Mitjana 2012	2,4	2,3	5,9	0,3	5,1	0,9	3,5	4,8	-3,4	0,7	4,8	0,9	2,3
Mitjana 2013	1,4	2,8	6,1	0,0	0,9	0,9	6,9	0,4	-4,2	0,7	8,1	0,5	2,1
Desembre 2012	2,9	3,0	5,4	0,3	5,6	1,2	13,3	3,1	-2,7	0,8	10,5	0,8	3,3
Desembre 2013	0,3	1,2	5,6	0,0	0,0	-0,2	0,0	1,0	-6,6	-1,2	1,9	0,2	0,3
Juliol 2014	-0,3	-2,0	0,6	-0,2	1,2	-0,6	-0,2	0,1	-6,0	-1,6	2,0	0,4	1,2
Agost 2014	-0,5	-2,2	0,4	-0,3	0,9	-0,5	-0,1	-0,4	-6,0	-1,8	2,0	0,6	1,2
Setembre 2014	-0,2	-0,8	0,4	0,1	2,2	-0,6	-0,4	-1,0	-5,9	-2,0	2,0	0,7	1,2

Font: elaboració a partir de les dades de l'INE.

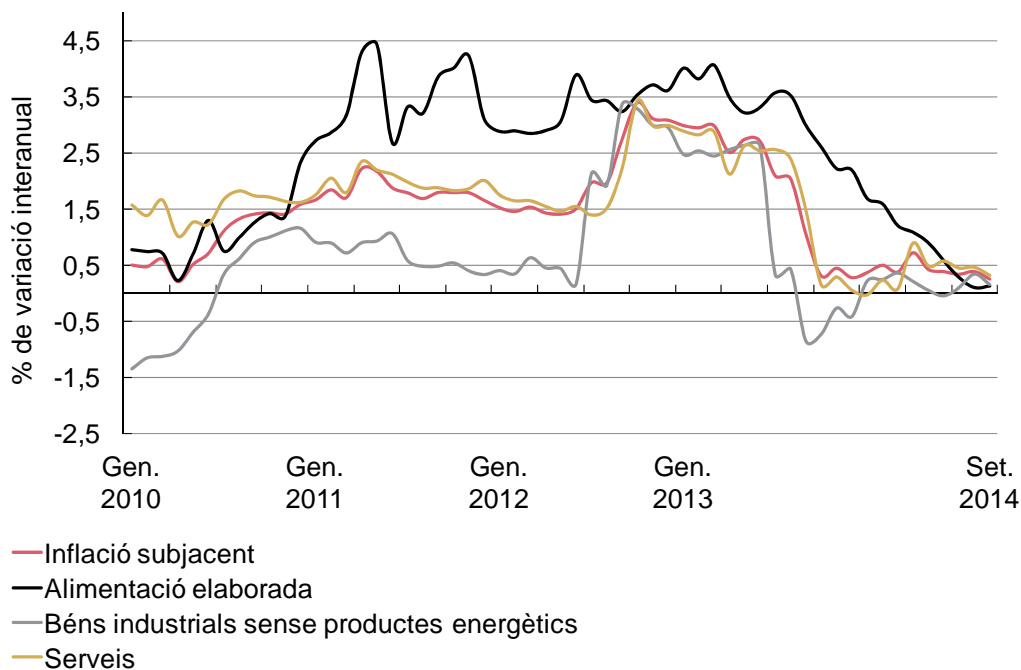
estable durant dos anys i que, els mesos més recents, fins i tot ha disminuït de manera notable). La feblesa amb què creix la demanda interna també és un factor que afavoreix la moderació dels preus. D'altra banda, cal destacar que, tot i que la combinació d'una inflació tan baixa amb una recuperació econòmica dèbil és un fenomen excepcional en el context europeu recent, s'ha generalitzat als països de la zona euro. A més, cal tenir en compte que les economies perifèriques són les que registren una inflació més negativa.

La inflació subjacent també manté taxes molt baixes (0,3 % interanual)

La manca de tensions en els preus també es reflecteix en la trajectòria de la inflació subjacent, que ja acumula un any de taxes mínimes i el setembre se situa en un 0,3 % interanual. Tots els components de la inflació subjacent presenten una evolució molt continguda.

L'alimentació elaborada ha registrat una moderació molt intensa al llarg del darrer any: els preus tan sols han crescut un 0,1 % interanual, l'increment més petit de tota la sèrie de dades (que comença l'any 2002). Aquesta forta moderació l'expliquen, en gran part, la caiguda interanual dels preus dels olis, la moderació dels preus de l'alimentació fresca i la relativa estabilitat del preu del tabac. Els béns industrials, sense els productes energètics, també mostren uns preus pràcticament estancats (creixen un 0,1 % interanual). Finalment, el setembre s'ha tornat a alentir la inflació en el sector de serveis: ha arribat a un 0,3 % interanual, valor molt baix en comparació amb l'evolució notablement inflacionista que l'ha caracteritzat històricament.

Evolució de la inflació subjacent i dels seus components

Font: INE.

Evolució de l'IPC per grups especials (% de variació interanual)

	Índex sense aliments no elaborats ni productes energètics					
	Total	Serveis	Béns industrials sense productes energètics	Alimentació elaborada, begudes i tabac	Alimentació no elaborada	Productes energètics ¹
Catalunya						
Mitjana 2011	1,8	2,0	0,7	3,5	2,0	15,4
Mitjana 2012	2,1	2,0	1,6	3,3	2,1	9,0
Mitjana 2013	1,9	1,9	1,1	3,2	3,2	-0,3
Desembre 2012	3,1	3,0	2,9	3,6	3,6	7,5
Desembre 2013	0,3	0,0	-0,4	2,2	0,5	-0,2
Juliol 2014	0,3	0,4	0,1	0,3	-3,7	0,1
Agost 2014	0,4	0,5	0,3	0,1	-4,0	-0,9
Setembre 2014	0,3	0,3	0,1	0,1	-0,5	-0,3
Espanya						
Mitjana 2011	1,7	1,8	0,6	3,8	1,8	15,7
Mitjana 2012	1,6	1,5	0,8	3,1	2,3	8,9
Mitjana 2013	1,4	1,4	0,6	3,1	3,6	0,0
Desembre 2012	2,1	2,2	1,5	3,1	3,9	7,6
Desembre 2013	0,2	0,0	-0,5	2,3	0,6	0,2
Juliol 2014	0,0	0,2	-0,4	-0,1	-5,2	0,3
Agost 2014	0,0	0,2	-0,4	-0,2	-5,4	-0,9
Setembre 2014	-0,1	0,1	-0,3	-0,2	-1,5	0,0

¹Inclou els preus de carburants i combustibles i el d'altres productes energètics (electricitat, etc.).

Font: INE.

Pel que fa als components més volàtils —alimentació no elaborada i productes energètics—, que no s'inclouen en la inflació subjacent, cal destacar que els preus de l'alimentació no elaborada es continuen reduint (un 0,5 % interanual), però menys que durant els mesos anteriors. D'altra banda, els preus dels productes energètics registren un cert descens en termes interanuals, a causa de la davallada del component de carburants i combustibles. L'estabilitat (o fins i tot reducció) de la cotització internacional del preu explica aquesta evolució.

Els preus creixen moderadament en gairebé tots els grups de despesa

La moderació de preus caracteritza l'evolució de la majoria de grups de despesa que integren l'IPC. De fet, cap grup mostra creixements anuals superiors al 3 %. A més, 5 capítols registren caigudes de preus:

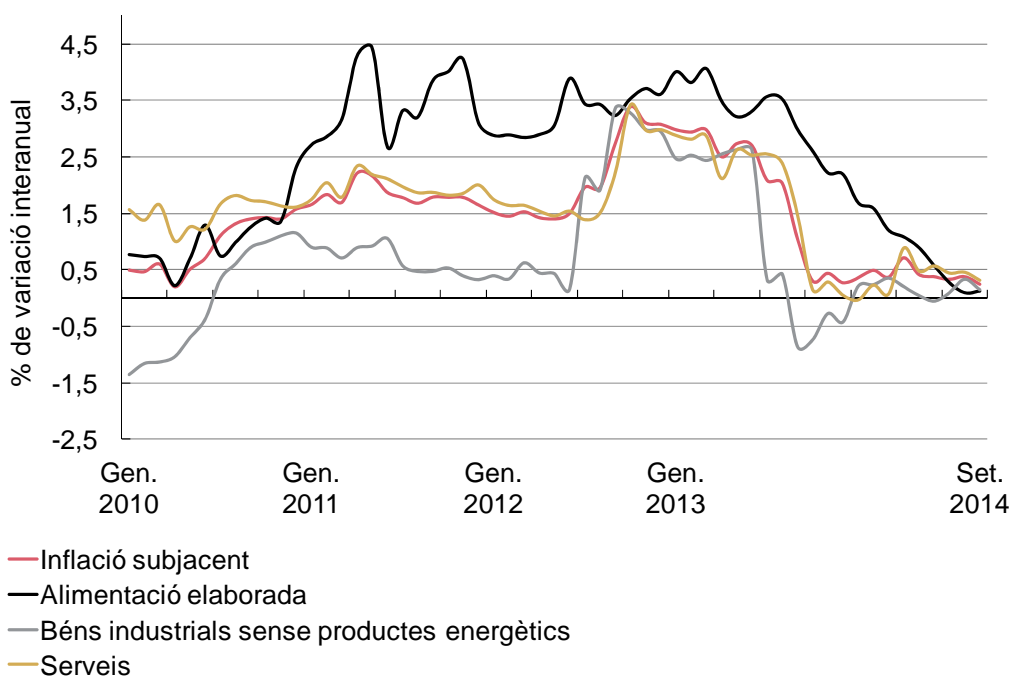
comunicacions (el que cau més, un 5,9 % interanual), lleure i cultura, transports, parament de la llar, i aliments (la caiguda de preus en aquest darrer grup, d'un 0,1 % interanual, ja no és tan intensa com en mesos anteriors). També cal destacar la moderació de preus en l'ensenyament, que, tot i que és un dels grups tradicionalment més inflacionistes, des de fa un any manté un increment de preus molt contingut (d'un 1,1 % interanual). El grup més inflacionista el setembre del 2014 és el de despeses d'habitatge (2,5 % interanual), que ha accelerat el creixement dels preus, arran de l'encariment que ha registrat el subgrup d'electricitat i gas.

La inflació espanyola registra valors negatius el tercer trimestre del 2014

Durant el tercer trimestre del 2014 s'ha accentuat la trajectòria a la baixa de la inflació espanyola, de manera que els valors dels tres darrers mesos s'han situat en terreny negatiu. Segons la darrera dada de l'IPC, corresponent al mes de setembre, la taxa interanual se situa en un -0,2 %, una mica per sobre de la taxa del mes d'agost (-0,5 %). Com a novetat, cal destacar que el setembre la inflació subjacent espanyola també ha caigut fins a taxes negatives (-0,1 % interanual), per primera vegada des de l'any 2010.

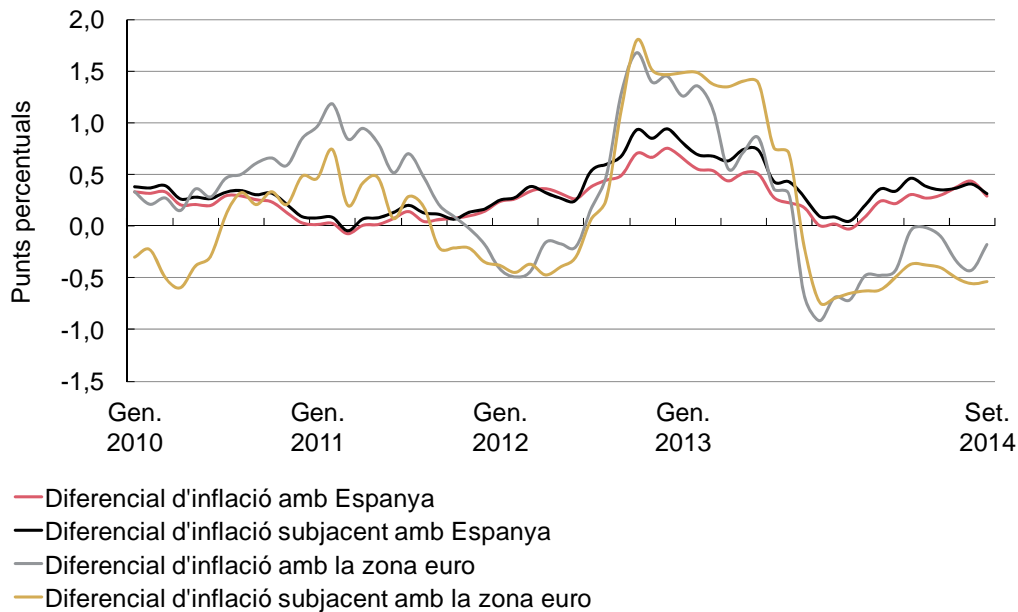
El diferencial d'inflació entre Catalunya i Espanya s'ha reduït una mica i s'ha situat en 0,3 punts percentuals el setembre del 2014. Pel que fa als grups de despesa, el diferencial més alt correspon als aliments i a la

Evolució de la inflació subjacent i dels seus components

Font: INE.

Evolució del diferencial d'inflació de Catalunya amb Espanya i amb la zona euro

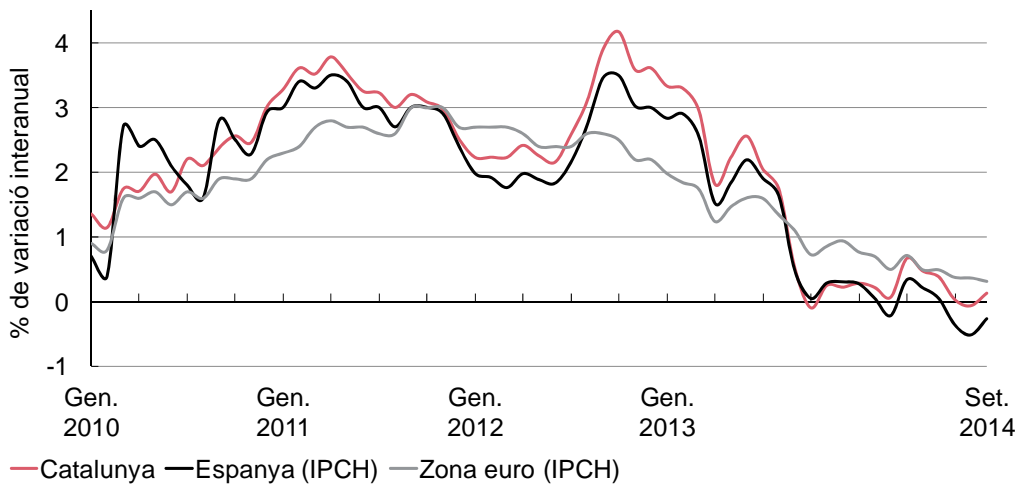
Font: INE.

medicina (tots dos amb un diferencial d'inflació de 0,7 punts percentuals). Els segueix el grup d'altres despeses (béns i serveis molt heterogenis, com serveis jurídics, assegurances, i béns i serveis personals), que té un diferencial de 0,5 punts. En canvi, els preus dels grups d'ensenyament i d'hotels, cafès i restaurants segueixen una evolució més moderada a Catalunya que a Espanya.

S'accentua la disminució de la inflació a la zona euro (0,3 % interanual)

Durant els darrers mesos la inflació de la zona euro ha mantingut la tendència a la baixa que registra gairebé de manera continuada des de finals de l'any 2012. El setembre la taxa d'inflació ha arribat a un 0,3 % interanual i la taxa d'inflació subjacent s'ha situat en un 0,8 % interanual. La persistència de taxes d'inflació molt baixes ha encès les alarmes, i diversos organismes, com l'FMI, han alertat sobre el risc que s'entri en una fase deflacionista en un moment de creixement econòmic molt feble. A més, aquest problema afecta la major part dels estats membres, perquè gairebé totes les economies de l'euro registren una inflació molt baixa: cap país supera l'1,5 % interanual, i les taxes més negatives corresponen a Grècia (-1,1 %) i a Espanya (-0,3 %, en termes d'IPC harmonitzat). Aquesta situació ha empès el BCE a posar en marxa diverses mesures de política monetària no convencionals per reactivar la demanda interna. D'altra banda, cal recordar que durant el darrer any la inflació catalana ha estat sistemàticament inferior a la de

Evolució dels preus a Catalunya, Espanya i la zona euro

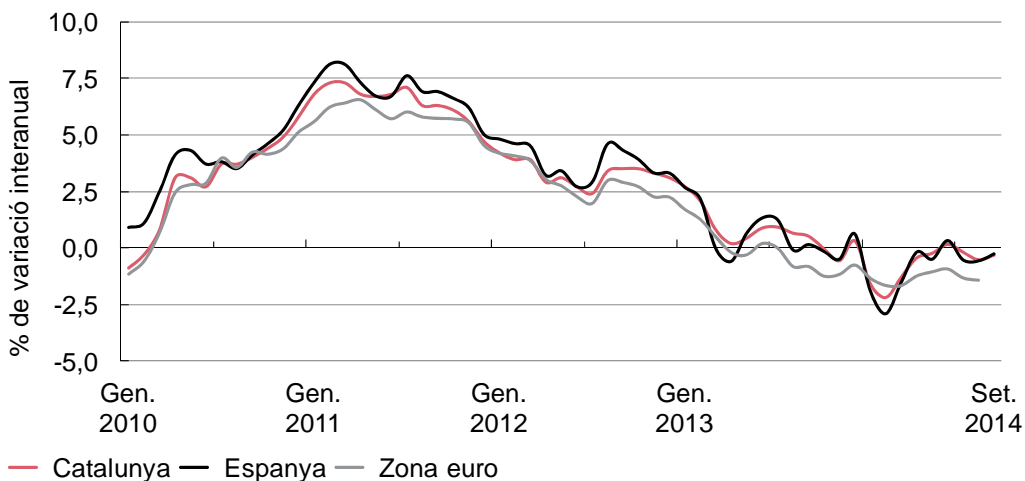
Font: INE.

la zona euro (a diferència del que passava en el període anterior a la crisi). En particular, el diferencial d'inflació del mes de setembre és de 0,2 punts percentuals negatius.

Els preus industrials tornen a caure

L'índex de preus industrials de sortida de fàbrica (IPRI), que ha mantingut una tendència de caiguda interanual durant els darrers mesos, disminueix un 0,3 % interanual el setembre del 2014. L'única categoria que mostra un creixement interanual positiu és la de béns d'equipament (1,3 %). Els preus dels béns de consum estan estancats (amb una variació d'un 0 % interanual), mentre que els dels béns intermedis i l'energia registren una dinàmica de reducció (disminueixen aproximadament un 1 % interanual). Al conjunt de l'Estat els preus industrials baixen amb el mateix ritme que a

Evolució de l'índex de preus industrials (IPRI)

Font: INE i Eurostat.

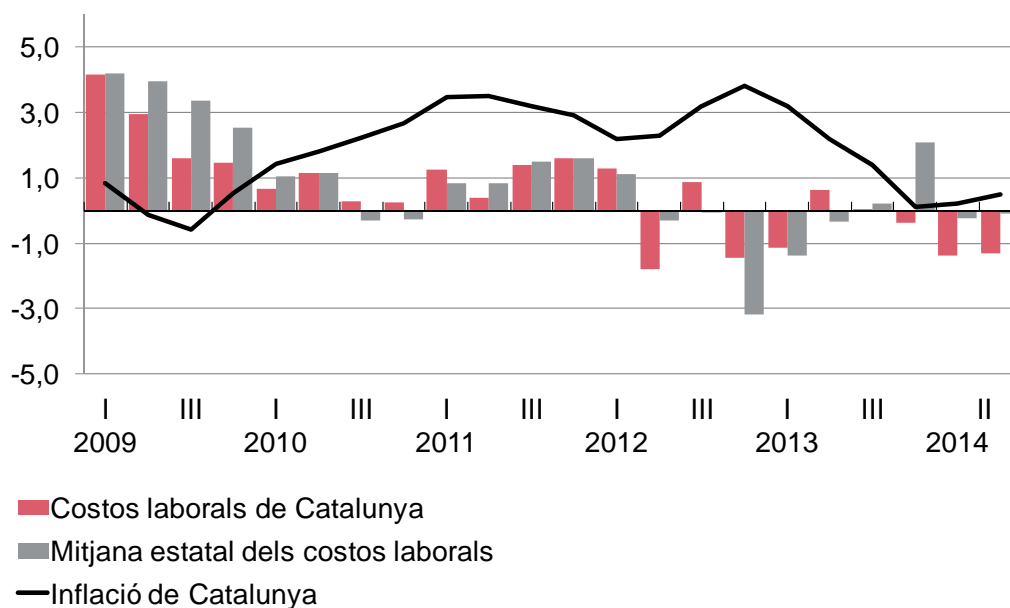
Catalunya (un 0,3 % interanual el setembre), mentre que a la zona euro la reducció encara és més acusada (un 1,4 % interanual segons la darrera dada, del mes d'agost).

5.2. L'evolució dels costos laborals i dels salaris

Els costos laborals mensuals disminueixen un 1,3 % interanual durant el primer semestre del 2014

Les dades de l'Enquesta trimestral del cost laboral (ETCL) de l'INE corresponents al primer semestre del 2014 posen de manifest que el cost laboral mitjà per treballador i mes es redueix un 1,3 % a Catalunya, força més que al conjunt de l'Estat, on disminueix un 0,2 %. En tots dos casos, des del primer trimestre de l'any 2010 l'increment dels costos laborals està per sota de la inflació. D'altra banda, des del 2011 l'evolució dels costos salarials és inferior a l'increment fixat en la negociació col·lectiva, la qual cosa reflecteix l'existència d'una deriva salarial negativa.

Evolució comparativa dels costos laborals per treballador i mes a Catalunya i al conjunt de l'Estat (% de variació interanual)

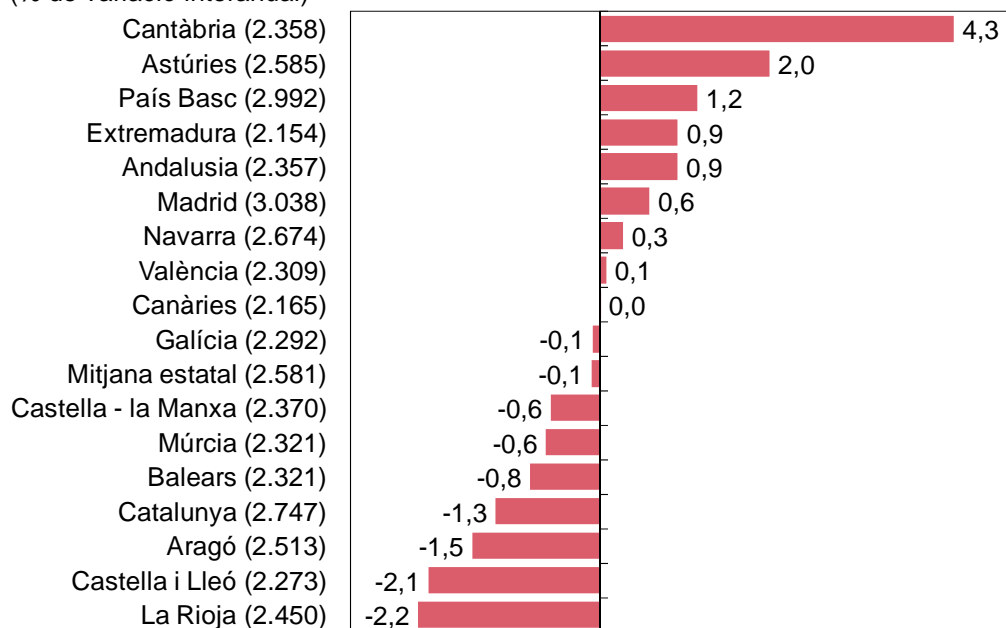

Font: Enquesta trimestral del cost laboral (INE).

L'anàlisi regional de l'evolució dels costos laborals del segon trimestre d'enguany mostra algunes diferències remarcables entre comunitats autònomes. Les caigudes més accentuades d'aquesta variable es produeixen a La Rioja (del 2,2 %), Castella i Lleó (del 2,1 %) i Aragó (de l'1,5%), mentre que a Cantàbria, Astúries i el País Basc se'n registren els increments més destacats (un 4,3 %, un 2,0 % i un 1,2 %, respectivament).

Cost laboral per treballador i mes a les comunitats autònomes

(% de variació interanual)

Nota: els valors entre parèntesis corresponen a la mitjana del cost laboral del segon trimestre del 2014, mesurats en milers d'euros. El percentatge de variació interanual també s'obté amb aquestes dades.

Font: Enquesta trimestral del cost laboral (INE).

Si ens fixem en l'evolució dels diversos components dels costos laborals, a Catalunya la part del cost salarial es redueix un 1,5 % durant el primer semestre de 2014. Aquesta variació és el resultat d'una disminució de l'1,6 % del cost salarial ordinari i d'una caiguda del 0,8 % del cost salarial extraordinari (cost que comprèn les pagues extraordinàries així com els endarreriments). A Espanya la reducció dels costos salarials és menys acusada (0,1 %), la qual cosa reflecteix l'estabilització del cost salarial ordinari i la caiguda del cost salarial extraordinari (d'un 0,4 %).

Per la seva banda, els costos laborals no salarials, que inclouen les cotitzacions a la Seguretat Social i les indemnitzacions per acomiadaments, s'han reduït un 0,9 % interanual a Catalunya i un 0,4 % en el conjunt de l'Estat.

Pel que fa a l'evolució del nombre d'hores efectives de treball, convé ressaltar que disminueix tant a Catalunya (un 0,8 %) com a Espanya

(un 1,0 %). La dinàmica que han seguit aquestes hores efectives de treball a Catalunya i a Espanya fa que l'evolució dels costos laborals per hora sigui més expansiva que la dels costos laborals per treballador i mes, amb variacions d'un -0,5 % i d'un 0,9 %, respectivament.

Costos salarials i laborals

(% de variació interanual)

	Cost mitjà per treballador i mes		Cost per hora de treball efectiva	
	2013	2014	2013	2014
Catalunya				
Cost laboral total	-0,2	-1,3	1,0	-0,5
Cost salarial	-0,6	-1,5	0,6	-0,6
Cost salarial ordinari	-0,5	-1,6	0,8	-0,7
Cost salarial extraordinari	-1,6	-0,8	-0,5	0,0
Cost laboral no salarial	0,9	-0,9	2,3	-0,1
Hores pactades	-0,7	0,0		
Hores efectives de treball	-1,3	-0,8		
Espanya				
Cost laboral total	-0,8	-0,2	-0,2	0,9
Cost salarial	-1,2	-0,1	-0,5	1,0
Cost salarial ordinari	-0,4	0,0	0,3	1,0
Cost salarial extraordinari	-6,2	-0,4	-5,9	1,1
Cost laboral no salarial	0,0	-0,4	0,6	0,5
Hores pactades	-0,6	-0,6		
Hores efectives de treball	-0,7	-1,0		

Nota: valors mitjans fins al segon trimestre de cada any.

Font: Enquesta trimestral del cost laboral (INE).

Costos laborals i costos salarials ordinaris per sectors productius

(% de variació interanual)

	Catalunya		Espanya	
	2013	2014	2013	2014
Costos laborals per treballador i mes				
Total	-0,2	-1,3	-0,8	-0,2
Indústria	2,4	1,2	1,7	1,4
Construcció	6,3	-6,0	0,5	-0,5
Serveis	-1,2	-1,6	-1,4	-0,4
Costos salarials ordinaris per treballador i mes				
Total	-0,5	-1,6	-0,4	0,0
Indústria	0,0	2,2	1,4	1,9
Construcció	3,0	-5,1	0,8	0,3
Serveis	-0,7	-2,3	-0,8	-0,4

Nota: valors mitjans fins al segon trimestre de cada any.

Font: Enquesta trimestral del cost laboral (INE).

Per sectors productius, durant el primer semestre del 2014, a Catalunya els costos laborals per treballador i mes s'han reduït un 6,0 % en la construcció i un 1,6 % en els serveis, mentre que en la indústria han augmentat un 1,2 %. En el conjunt de l'Estat, la tendència dels costos laborals és similar, tot i que la disminució que experimenten en la construcció i en els serveis és més petita (d'un 0,5 % en la construcció i d'un 0,4 % en els serveis), i l'increment en la indústria, una mica superior (d'un 1,4 %).

Els convenis col·lectius registrats fins al setembre presenten un increment de les tarifes salarials del 0,74 % per al 2014

Els convenis col·lectius registrats fins al setembre del 2014 presenten un increment de les tarifes salarials del 0,74 %, augment similar al que es va pactar l'any 2013 i lleugerament superior al límit màxim de creixement recomanat en l'Acord per a l'ocupació i la negociació col·lectiva 2012-2014 (0,6 %). Amb tot, cal tenir present que la informació sobre Catalunya que ofereix el Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social només fa referència a 148 acords col·lectius i 270.730 treballadors. També cal apuntar que el nombre de treballadors que va cobrir la negociació col·lectiva fins al setembre d'enguany només representa un 57,4 % del nombre de treballadors implicats durant el mateix període de l'any anterior. Aquesta situació contrasta amb les xifres d'Espanya, on el nombre de treballadors afectats per la negociació col·lectiva és un 12,9 % superior al del mateix període de l'any anterior.

Incrementos salarials pactats a Catalunya segons l'àmbit de negociació

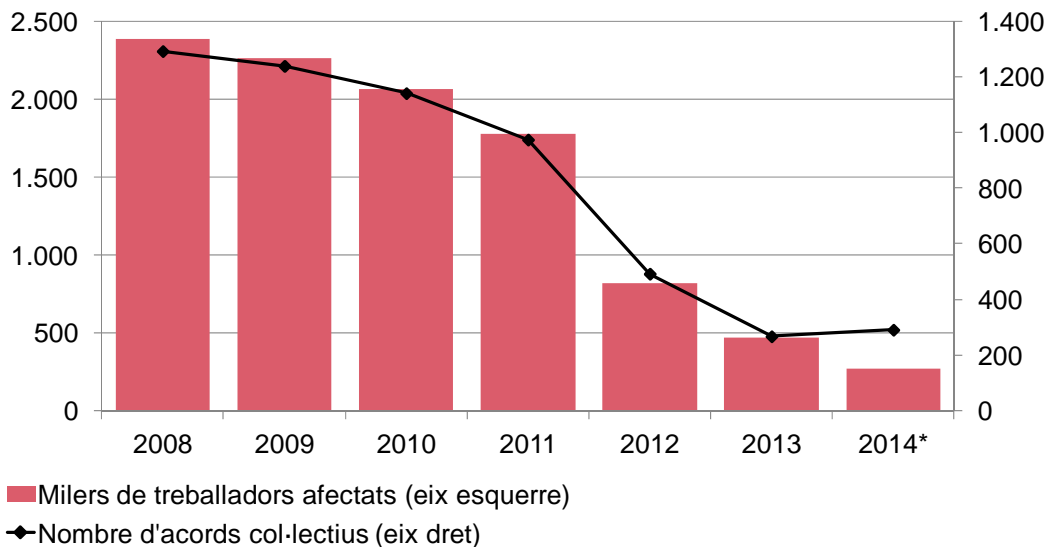
(% de variació interanual)

	Acords col·lectius	Treballadors afectats	Increment salarial pactat (%)
De gener a desembre del 2013*			
Empresa	216	33.454	0,20
Sector	79	730.988	0,75
Total	295	764.442	0,73
De gener a setembre del 2014			
Empresa	114	17.050	0,51
Sector	34	253.680	0,76
Total	148	270.730	0,74

* Les dades inclouen les revisions derivades de les clàusules de salvaguarda.

Font: Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

Evolució de la negociació col·lectiva: nombre d'acords col·lectius i de treballadors afectats a Catalunya

* Fins al setembre.

Font: Departament d'Empresa i Ocupació (fins a l'any 2012) i Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social (els anys 2013 i 2014).

6.

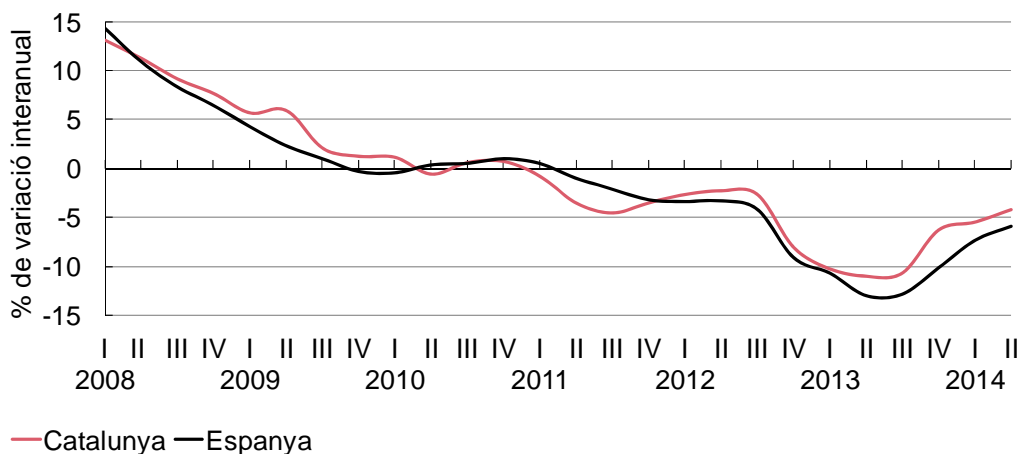
El sector financer

6.1. Les entitats de dipòsit

Es continua moderant la caiguda de l'estoc de crèdit

El volum de crèdit de les entitats de dipòsit continua disminuint, però cada vegada ho fa amb un ritme menys intens. Segons les dades del Banc d'Espanya disponibles, que arriben fins al mes de juny, el crèdit total concedit a Catalunya per aquestes entitats financeres és un 4,2 % inferior al d'un any abans. El volum del crèdit destinat al sector privat s'ha reduït un 4,1 % en un any, força menys que a Espanya, on el descens és d'un 6,1 %. En canvi, en el cas del crèdit destinat a les administracions públiques el volum del crèdit concedit a Catalunya és un 6,1 % inferior al de l'any passat, mentre que a escala estatal és un 0,4 % superior.

Evolució del crèdit de les entitats de dipòsit

Font: Banc d'Espanya.

Les dades de l'economia espanyola disponibles, que arriben fins al mes d'agost, permeten comprovar que la desacceleració de la reducció del crèdit s'ha estabilitzat (la taxa d'agost, de -5,9 %, és la mateixa que la de juny). Tanmateix, segons la destinació, l'evolució és diferent: augmenta el crèdit a les administracions públiques (3,3%) i baixa el destinat a altres sectors residents (-6,5%).

El flux de crèdit nou comença a millorar lleugerament

En la disminució que experimenta l'estoc de crèdit del sistema financer hi conflueixen dues causes principals: el procés de desendeutament del sector privat i l'evolució dels fluxos de crèdits nous. Respecte a aquest darrer punt, les dades del Banc d'Espanya mostren que el flux de crèdit es comença a dinamitzar lleugerament, especialment el crèdit concedit a les llars. Cal dir, però, que les dades disponibles no permeten distingir la part dels crèdits nous que correspon al refinançament d'operacions prèvies. En tot cas, les taxes interanuals dels crèdits nous a les llars —que havien estat negatives des de mitjan 2007, tant en conjunt com en els segments d'habitatge, consum i altres— són positives des de gener del 2014. En canvi, el flux de crèdit a les empreses continua disminuint. No obstant això, si es diferencien les modalitats de crèdit, es constata que els crèdits de menys d'1 milió d'euros (assimilables als atorgats a les pimes) augmenten lleugerament des de fa gairebé 1 any, mentre que els crèdits de més volum (assimilables als concedits a grans empreses) disminueixen, tot i que amb un ritme més moderat. Aquest comportament dels crèdits de més d'1 milió d'euros probablement és conseqüència de l'augment de la proporció de les fonts no bancàries de finançament de les grans empreses.

Evolució del crèdit privat per finalitats

(dades de les entitats de crèdit de l'economia espanyola, % de variació interanual)

	Activitats productives					Persones físiques		
	Total	Indústria ¹	Serveis ²	Construcció	Promoció immobiliària	Total	Habitatge ³	Béns de consum i altres
2007	20,7	18,5	22,4	14,2	24,4	12,7	13,6	9,3
2008	7,9	10,3	14,6	-1,0	4,8	3,8	5,1	-0,9
2009	-1,8	-2,5	1,4	-14,1	1,6	-0,7	-0,1	-3,0
2010	1,3	0,1	9,8	-12,2	-2,2	-0,1	1,3	-5,9
2011	-4,2	-6,0	0,4	-13,9	-5,5	-2,4	-1,0	-8,7
2012	-14,5	-8,5	-7,5	-22,7	-24,9	-4,8	-3,6	-10,5
1r trimestre 2013	-17,6	-9,1	-8,8	-28,3	-30,9	-4,9	-3,7	-10,8
2n trimestre 2013	-19,2	-11,3	-11,7	-30,1	-30,8	-5,4	-4,0	-12,0
3r trimestre 2013	-19,0	-12,5	-11,6	-28,3	-30,4	-5,7	-4,5	-11,3
4t trimestre 2013	-13,3	-11,9	-7,9	-21,1	-21,1	-5,4	-4,5	-9,8
1r trimestre 2014	-10,7	-11,0	-6,9	-15,4	-16,4	-4,0	-4,2	-3,2
2n trimestre 2014	-9,1	-9,8	-2,8	-13,6	-18,7	-3,4	-4,2	0,9

¹ Sense construcció.

² Sense promoció immobiliària.

³ Adquisició i rehabilitació d'habitatge.

Font: Banc d'Espanya.

Els resultats d'octubre de les 10 institucions espanyoles que participen en l'enquesta trimestral del BCE sobre els préstecs bancaris mostren que, des del vessant de l'oferta, els criteris d'aprovació de préstecs de les entitats espanyoles es mantenen sense canvis. Des del vessant de la demanda, les respostes apunten que s'incrementa la demanda de crèdit de les empreses i s'estabilitzen els crèdits per habitatge.

S'alenteix la disminució del crèdit viu per activitats productives i augmenta el crèdit per al consum de les llars

El juny del 2014 la disminució interanual de l'estoc de crèdit destinat al sector privat resident a Espanya s'ha continuat moderant en gairebé totes les finalitats que recullen les sèries estadístiques del Banc d'Espanya, però amb més intensitat en el cas de les empreses. Pel que fa al crèdit destinat a persones físiques, la posició deutora total enfront de les entitats de crèdit segueix una dinàmica a la baixa cada vegada més lenta i és un 3,4 % inferior a la de l'any anterior. L'estoc de crèdit per habitatge continua disminuït un 4,2 % interanual, el mateix ritme que el trimestre anterior, però el crèdit adreçat a l'adquisició de béns de consum i altres destinacions augmenta (un 0,9% interanual), en consonància amb la recuperació de la demanda de consum.

La taxa de morositat tendeix a la baixa i assoleix un 13,1 % el juny del 2014

Després de 6 anys d'increments i d'assolir valors màxims a finals del 2013, ha començat a disminuir la taxa de morositat estatal del crèdit concedit per les entitats de crèdit i les entitats financeres de crèdit, tant en el cas de les activitats productives com en el de les persones físiques. Així, la taxa de morositat dels crèdits destinats al conjunt dels altres sectors residents, que mostra la proporció d'actius de dubtós cobrament en relació amb el total de crèdits concedits per les entitats de crèdit, va assolir un valor del 13,1 % al final del segon trimestre del 2014. Les dades provisionals del Banc d'Espanya del mes d'agost (13,2 %) presenten un lleuger increment d'aquesta taxa, però així i tot, la morositat continua sent inferior a la de finals del 2013. La promoció immobiliària i la construcció mantenen els percentatges més elevats d'actius de dubtós cobrament sobre els crèdits concedits (un 38 % i un 32,5 %, respectivament), tot i que els crèdits de la construcció són els que durant el darrer semestre han reduït més la taxa de morositat (1,8 punts percentuals), juntament amb els de les activitats agràries (1,2 punts). En canvi, ha augmentat 6 dècimes la morositat dels crèdits per a la indústria i 1 dècima la dels crèdits per a l'habitatge.

Taxa de morositat per finalitats del crèdit a altres sectors residents

(dades de les entitats de crèdit de l'economia espanyola, %)

	Activitats productives							Persones físiques		
	Total	Total	Acti- vitats		Serveis ²	Cons- trucció	Promoció immo- biliària	Total	Habi- tatge ³	Béns de consum i altres
			agràries	Indústria ¹						
2007	0,9	0,7	1,3	1,0	0,8	0,7	0,5	1,1	0,7	2,6
2008	3,4	3,7	2,2	2,1	1,8	4,9	6,1	3,0	2,4	5,3
2009	5,1	6,2	3,4	4,1	3,0	8,5	10,1	3,7	2,9	6,9
2010	5,8	7,9	4,3	4,4	3,4	12,1	14,0	3,2	2,4	6,6
2011	6,1	8,4	4,4	4,7	3,5	13,3	15,3	3,2	2,5	6,6
2012	10,4	15,5	9,2	9,1	7,9	25,8	29,1	4,9	4,0	9,6
1r trimestre 2013	10,5	15,5	11,2	9,9	8,2	25,3	29,6	5,1	4,2	10,0
2n trimestre 2013	11,6	17,3	11,8	11,5	9,8	29,1	30,9	5,9	5,2	10,0
3r trimestre 2013	12,7	18,8	12,8	12,6	10,7	31,1	33,7	6,5	5,7	10,7
4t trimestre 2013	13,6	20,3	13,6	13,1	11,7	34,3	38,0	6,9	6,0	12,0
1r trimestre 2014	13,4	19,7	13,1	13,4	11,0	33,0	37,9	7,1	5,8	11,4
2n trimestre 2014	13,1	19,4	12,4	13,7	11,0	32,5	38,0	7,0	6,1	11,2

¹ Sense construcció.

² Sense promoció immobiliària.

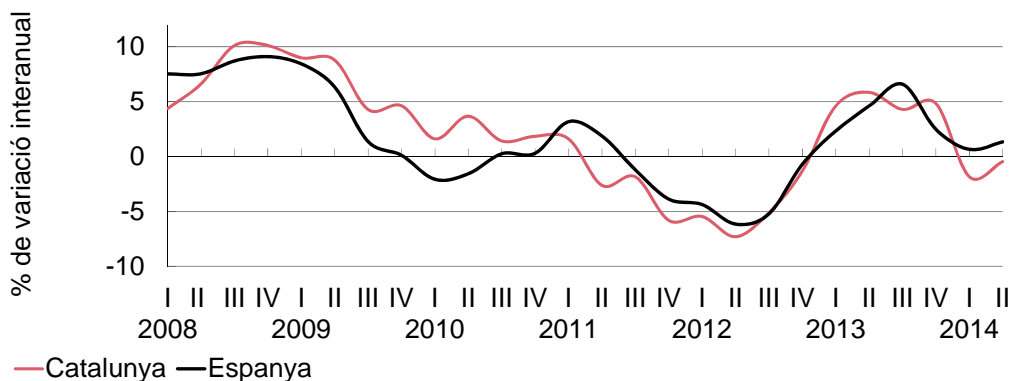
³ Adquisició i rehabilitació d'habitatge.

Font: Banc d'Espanya.

Disminueixen els dipòsits de les administracions públiques i augmenten els de la resta de sectors residents

Després de la recuperació que van experimentar els dipòsits bancaris a Catalunya durant el 2013, en el primer semestre del 2014 han baixat (en termes interanuals), tot i que la caiguda s'ha suavitzat els darrers mesos (-1,8 % el març i -0,5 % el juny). No obstant això, cal dir que els dipòsits del sector privat resident han augmentat un 2,6 % en termes

Evolució dels dipòsits

Font: Banc d'Espanya.

interanuals, de manera que encadenen cinc trimestres consecutius de creixement. En canvi, el volum de recursos de les administracions públiques en les entitats de dipòsit ha disminuït notablement.

A escala estatal, el juny del 2014 el passiu de la banca corresponent a dipòsits mostrava un volum un 1,3 % superior al del mateix mes de l'any passat. Els dipòsits bancaris de les administracions públiques han baixat (però força menys que a Catalunya) i els de la resta de sectors residents han augmentat un 1,8 %. Així i tot, les dades provisionals dels mesos posteriors mostren que l'evolució dels dipòsits bancaris del sector privat ha anat a la baixa, en gran part per la reduïda remuneració que ofereixen els dipòsits bancaris i per l'existència d'alternatives més rendibles.

La transmissió de crèdit a l'economia real es fa esperar, tot i els estímuls del BCE

La dèbil evolució dels recursos captats per dipòsits bancaris condiciona els recursos destinats al crèdit. La liquiditat de la banca espanyola també queda afectada per la disminució de la seva posició deutora enfront del BCE, que el setembre del 2014 ha estat de 154.798 milions d'euros, mentre que l'agost del 2012 va assolir el màxim de 388.736 milions.

Encara que els indicadors comencen a mostrar una lleugera millora del flux de crèdit nou, de moment aquesta dinàmica té poca entitat, tot i el to expansiu de la política monetària que ha posat en pràctica el BCE per facilitar el crèdit a les llars i a l'activitat productiva amb l'objectiu de combatre la tendència deflacionista de l'economia.

El setembre del 2014 el BCE ha adoptat noves mesures de relaxació monetària, en continuïtat amb les que va prendre el mes de juny, que han situat el tipus d'interès de referència fins al mínim del 0,05 %. Al mateix temps, ha reduït fins a un -0,20 % la remuneració de la facilitat de dipòsit i ha situat en un 0,30 % el tipus de la facilitat marginal de crèdit.

El BCE també ha aprovat programes d'adquisició d'actius, mesures que van més enllà de la política monetària convencional, que consisteixen en la compra de bons bancaris garantits (CBPP3) i de bons de titulació d'actius (ABSPP). Amb aquestes intervencions, el BCE vol augmentar la liquiditat dels mercats i diversificar i reduir el cost del finançament bancari. Ara bé, tot i que a mitjan octubre el BCE ha iniciat la compra d'aquests bons, aquestes operacions encara no són significatives.

Cal tenir present que, amb l'objectiu de catalitzar la creació de nou crèdit, el juny del 2014 el BCE també va anunciar que destinava 400.000 milions d'euros a facilitats de finançament a llarg termini amb un objectiu específic (TLTRO), disponibles fins al juny del 2016. De tota manera, la primera subhasta de liquiditat del TLTRO, del 18 de setembre, no va cobrir les expectatives quantitatives del BCE ni dels analistes, molt probablement perquè la data de publicació dels resultats de l'avaluació global de la banca era molt propera (el 26 d'octubre del 2014). Per tant, després de conèixer les necessitats de finançament de la banca europea que detecta l'avaluació del BCE, la demanda de liquiditat dels bancs a la subhasta de desembre del 2014 ja serà un indicador molt rellevant pel que fa a les expectatives de creació de crèdit de les entitats financeres.

Encara és aviat per saber quin impacte econòmic pot tenir aquest conjunt de mesures, però de moment la dinamització del crèdit no ha acabat de prendre cos, a causa de les incerteses macroeconòmiques de la zona euro i dels dubtes que despertaven els resultats de l'avaluació global de la banca europea (*comprehensive assessment*), que inclou proves d'esforç (*stress tests*). En aquesta avaluació, que s'ha fet pública el 26 d'octubre, s'ha posat de manifest que la banca espanyola ha superat l'examen —la qual cosa aplanava el camí perquè flueixi el crèdit—, però també que hi ha entitats financeres en diversos països europeus que han de millorar la seva capitalització. Per això, la primera reacció de les borses europees va ser negativa. L'IBEX 35 també va declinar, tot i que de seguida s'ha recuperat parcialment. En tot cas, aquestes reaccions mostren la incertesa actual dels mercats.

6.2. El mercat de valors

Les incerteses de l'economia afecten els resultats de les borses europees

Les incerteses sobre la marxa de l'economia han incrementat la volatilitat dels mercats de valors. En els darrers mesos els episodis de variabilitat s'han fet més acusats, especialment durant l'octubre, la qual cosa ha afectat la rendibilitat dels principals índexs europeus. Tot i que les posicions s'han refet parcialment durant la segona meitat de l'octubre, els resultats de final de mes dels principals índexs europeus han estat pitjors que els del setembre.

El creixement interanual de les borses de finals de setembre és força elevat. Així, l'Euro Stoxx 50, índex que agrupa les 50 companyies més importants de la zona euro per capitalització borsària, creix un 11,5 %. L'IBEX 35 i l'índex italià FTSE MIB 40 creixen per sobre de la resta d'índexs europeus (17,8 % i 19,8 %, respectivament). La resta dels principals índexs europeus també mostren pujades notables: un 10,2 % el DAX Xetra (alemany), un 6,6 % el CAC 40 (francès) i un 2,5 % l'FTSE 100 (anglès); el creixement interanual de l'índex Dow Jones (americà) és d'un 12,6 %, i el del Nikkei (japonès), d'un 11,9 %.

Rendibilitats dels principals índexs borsaris internacionals

(% de variació)

		Del 30.9.2013 al 30.9.2014	Del 31.12.2013 al 30.9.2014	Del 31.12.2013 al 31.10.2014
Euro Stoxx 50	Zona euro	11,5	3,8	0,1
CAC 40	França	6,6	2,8	-1,5
FTSE MIB 40	Itàlia	19,8	10,1	4,3
IBEX 35	Espanya	17,8	9,2	5,7
Dax Xetra 30	Alemanya	10,2	-0,8	-2,4
FTSE 100	Regne Unit	2,5	-1,9	-3,0
Dow Jones	EUA	12,6	2,8	4,9
Nikkei 225	Japó	11,9	-0,7	0,8

Font: Bloomberg i Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor.

Les rendibilitats acumulades per les borses durant els nou primers mesos del 2014 són força més moderades que les taxes interanuals. L'IBEX 35 (9,2 %) i l'FTSE MIB 40 (10,1 %) continuen mantenint resultats força positius, però tant el DAX Xetra com l'FTSE MIB 40 presenten pèrdues.

La inestabilitat que han mostrat els mercats durant l'octubre ha empitjorat els resultats del conjunt de les borses europees. Les mesures de política monetària que ha acordat el BCE el 10 de setembre (baixada de tipus d'interès de les operacions principals de finançament i de les facilitats de dipòsit i marginal) no han estat capaces de refermar la recuperació de les borses, que el setembre han patit la desconfiança dels inversors. Però algunes decisions sobre compres d'actius que el BCE ha pres durant l'octubre han facilitat una certa recuperació dels índexs durant els darrers dies del mes.

La revaloració de l'IBEX 35 és del 5,7 % a finals d'octubre del 2014

Tot i que les expectatives de creixement de l'economia espanyola són millors que les de les grans economies de la zona euro, des de finals de

juny del 2014, les borses locals han mostrat una volatilitat semblant a la de la resta de borses europees. Així, a finals del tercer trimestre l'IBEX 35 acumula una revaloració anual del 9,2 % (d'un 17,8 interanual), però durant el mes d'octubre experimenta una correcció notable. Al final del mes l'índex se situa en 10.477,8 punts, de manera que, des de principis d'any, la rendibilitat se situa en un 5,7 %.

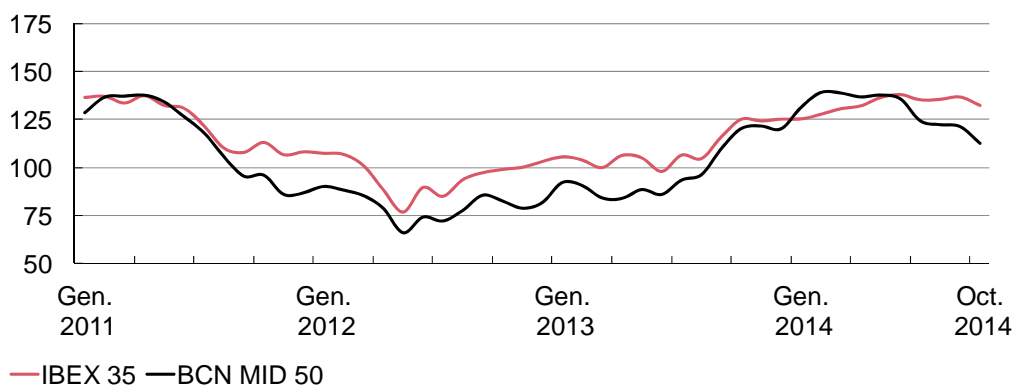
Índexs de les borses espanyoles

Índex	Valor el 30.9.2014	% de variació		
		Del 30.9.2013 al 30.9.2014	Del 31.12.2013 al 30.9.2014	Del 31.12.2013 al 31.10.2014
IBEX 35	10.825,5	17,8	9,2	5,7
Barcelona Global 100	918,0	23,3	13,5	8,9
Madrid	1.104,6	18,4	9,2	5,0
Bilbao	1.797,1	19,5	8,4	2,4
València	1.300,5	23,1	12,8	9,4
BCN MID 50	16.705,1	10,4	1,0	-6,3
FTSE Latibex All Share	2.199,5	0,2	5,9	-1,8

Font: Bloomberg i Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor.

En el mercat secundari de deute públic, durant el tercer trimestre del 2014, la prima de risc ha mantingut la tendència a la baixa i s'ha situat en els 119 punts bàsics el 30 de setembre. Per contra, l'octubre s'ha mantingut lleugerament per sobre d'aquests valors i el 31 d'octubre s'ha col·locat en 125 punts bàsics. L'augment de volatilitat de l'octubre ha provocat, per primera vegada en més d'un any, que la col·locació de bons a 10 anys fos inferior a la previsió inicial.

Evolució de l'IBEX 35 i el BCN MID 50

Les dades s'han reindexat a 100 el 30 de gener de 2004.

Font: Borsa de Valors de Barcelona, Bloomberg i Direcció General Política Financera,

Pel que fa a la Borsa de Valors de Barcelona, fins al tercer trimestre del 2014 l'índex BCN MID 50 (que agrupa les cinquanta companyies mitjanes de més contractació en aquesta borsa i que no formen part de

l'IBEX 35) ha acumulat guanys de l'1,0 %, però el mes d'octubre ha experimentat un retrocés que ha comportat unes pèrdues d'un 6,3 % en el conjunt dels 10 primers mesos de l'any.

El volum de contractació de la Borsa de Barcelona corresponent al setembre del 2014 és un 14,5 % superior al del setembre del 2013

El volum de contractació de la Borsa de Barcelona durant els tres primers trimestres del 2014 és de 148.136,7 milions d'euros, un 14,5 % més que durant el mateix període de l'any 2013. Principalment, l'augment de la contractació és degut a les accions, que han augmentat un 29 %. El volum de contractació del conjunt de les borses estatals ha augmentat més que el de la Borsa de Barcelona, la qual cosa ha motivat una reducció de la seva quota de mercat, que, a finals de setembre, s'ha situat en el 23,3 %, 1,7 punts menys que un any abans.

Volum efectiu de contractació a la Borsa de Valors de Barcelona

Tipus de valor	Milions d'euros el 30.9.2014	% de variació del 30.9.2013 al 30.9.2014
Efectes públics	26.512,7	-15,1
Obligacions	61,9	-95,6
Accions	119.299,7	29,0
Fons cotitzats	376,9	382,6
<i>Warrants</i>	150,3	2,5
Drets	1.735,1	-56,8
Segon mercat	0,2	-56,6
Total	148.136,7	14,5

Font: Borsa de Valors de Barcelona i Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor.

El volum de fons cotitzats i *warrants* també augmenta, però amb valors absoluts menys rellevants. Les aportacions negatives al volum de contractació procedeixen de la renda fixa (efectes públics i obligacions), de drets i del segon mercat.

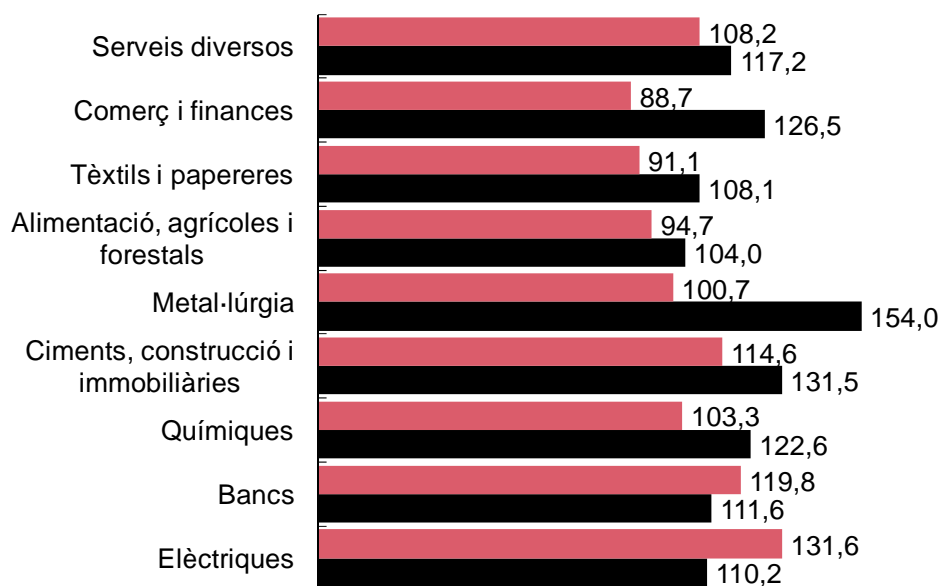
S'ha incrementat el pes de la negociació de renda variable en el conjunt de la contractació de la Borsa de Barcelona, de manera que ara se situa en el 82,1 % (en el mateix període de l'any 2013, en el 74,8 %).

Milloren els resultats de la majoria dels índexs sectorials de la Borsa de Barcelona

Han millorat els resultats de la major part dels índexs sectorials, llevat dels índexs de tèxtils i papereres (-8,9 %), d'alimentació, agrícoles i

forestals (-5,3 %) i de comerç i finances (-11,3). La principal revaloració anual correspon a l'índex d'elèctriques (31,6 %); també destaquen els creixements dels índexs de bancs (19,8 %) i de ciments, construcció i immobiliàries (14,6 %). D'altra banda, els índexs de serveis diversos, de químiques i de metal·lúrgia també augmenten: un 8,2 %, un 3,3 % i un 0,7 %, respectivament. No obstant això, els resultats dels primers 9 mesos del 2014, en general, són menys positius que els de l'any passat. Només els índexs dels bancs i dels valors elèctrics presenten resultats més favorables.

Índexs sectorials de la Borsa de Barcelona

■ Índex el 30 de setembre de 2014

■ Índex el 30 de setembre de 2013

Base índex any 2014: 1 de gener del 2014 = 100.

Base índex any 2013: 1 de gener del 2013 = 100.

Font: Borsa de Valors de Barcelona i Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor.

La contractació de valors del deute públic de Catalunya continua disminuint

La negociació acumulada entre gener i setembre del 2014 en el mercat del deute públic de Catalunya suma un total de 26.467 milions d'euros i és un 15,3 % inferior a la negociació que es va acumular durant els mateixos mesos de l'any 2013. Les operacions financeres d'aquest mercat, que s'han reduït un 42,6 % els 9 primers mesos del 2014, han representat el 17,9 % del total negociat a la Borsa de Valors de Barcelona entre gener i setembre (el mateix període del 2013, el 24,2 %).

Mercat del deute públic de Catalunya a la Borsa de Valors de Barcelona

(de l'1 de gener al 30 de setembre de 2014)

Tipus d'operació	Nombre d'operacions		Milions d'euros 30.09.2014	Volum contractat	
	30.09.1014	% de variació del 30.09.2013 al 30.09.2014		% de distribució	% de variació del 30.09.2013 al 30.09.2014
Compravenda simple al comptat	727	-79,0	941,1	3,6	-23,3
Compravenda a termini	0	-	0,0	0,0	-
Doble pacte de recompra a un dia	1.108	194,7	18.107,2	68,4	-0,3
Doble pacte de recompra a més d'un dia	0	-	0,0	0,0	-
Simultània al comptat	755	0,9	2.649,4	10,0	-13,9
Simultània a termini	11	-	73,7	0,3	-
Altres operacions	471	-38,8	4.695,6	17,7	-46,5
Total	3.072	-42,6	26.466,9	100,0	-15,3

Font: Borsa de Valors de Barcelona i Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor.

El valor nominal admès a negociació és de 9.331,7 milions d'euros, el 62,1 % dels quals corresponen a no residents, i el 37,9 % restant, a residents (el mateix període de l'any anterior aquests valors van ser del 41,0 % i del 59,0 %, respectivament), i està representat per 36 emissions de bons i obligacions i 22 emissions de pagarés, que tenen un volum de contractació mitjà diari de 138,6 milions d'euros. Els creadors de mercat han ordenat el 91,1 % de les operacions, actuació que obeeix al compromís assumit per aquestes entitats financeres de dotar-lo de liquiditat.

7.

El sector públic

Els pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2014 es van aprovar mitjançant la Llei 1/2014, de 27 de gener. El retard en què van entrar en vigor (el 30 de gener) va fer necessari tramitar el Decret 269/2013, de 23 de desembre, que establia els criteris d'aplicació de la pròrroga dels darrers pressupostos de la Generalitat aprovats (els de l'any 2012). L'elaboració dels pressupostos per al 2014 es va inscriure en un objectiu de dèficit en termes del sistema europeu de comptes (SEC) equivalent a l'1 % del PIB.

En aquest capítol s'analitzen les dades consolidades de l'execució pressupostària del conjunt del sector públic administratiu de la Generalitat, que inclou l'Administració general, l'Institut Català de la Salut, l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, el CatSalut i les 19 entitats autònomes administratives (el pressupost més elevat de les quals correspon al Servei d'Ocupació de Catalunya). D'altra banda, la informació que es presenta a continuació exclou els ingressos i les despeses que només figuren en els comptes de la Generalitat perquè aquesta institució n'exerceix la funció pagadora; concretament, els fluxos que no es tenen en compte són les transferències de l'Administració central que la Generalitat lliura íntegrament als ajuntaments, així com els fons europeus de garantia agrícola, que la Generalitat ingressa i destina als agricultors beneficiaris.

Els ingressos no financers continuen disminuint, malgrat la millora del comportament d'alguns tributs

La liquidació dels ingressos per capítols mostra que els ingressos corrents es redueixen un 3,9 % i els de capital es mantenen estables.

Els impostos directes disminueixen un 3 % i els indirectes creixen un 8,2 %, amb una execució del 80,6%. Les taxes i altres ingressos es redueixen un 2 %. Els ritmes d'execució s'ajusten a les previsions inicials. Les transferències corrents disminueixen notablement (-54,9 %), com a conseqüència del descens dels fons corresponents al model de finançament (fons de garantia de serveis públics fonamentals, fons de competitivitat i fons de suficiència) i perquè l'any anterior es va rebre un avançament a compte del model de finançament.

Pel que fa als ingressos patrimonials, no s'han efectuat les operacions incloses en les previsions inicials. El valor de l'alienació d'inversions reals (257,1 milions d'euros), bàsicament ingressos per la venda d'edificis, és un 39 % superior al de l'any anterior, però tan sols representa un 25,4 % de les estimacions inicials.

Les transferències de capital tenen una elevada execució: especialment les del programa FEADER, procedents de la Unió Europea, i les de l'Administració de l'Estat per a programes d'habitatge.

Estat d'execució del pressupost d'ingressos del sector públic administratiu per capítols a 30 de setembre del 2014 (milions d'euros)

	Previsions inicials	Drets liquidats (DL)	% de variació (DL 2014/2013)
Impostos directes	7.697	5.743	-3,0
Impostos indirectes	8.703	7.011	8,2
Taxes i altres ingressos	643	535	-2,0
Transferències corrents	1.399	778	-54,9
Ingressos patrimonials	1.456	46	128,1
Alienació d'inversions	864	257	39,0
Transferències de capital	25	92	-43,8
Operacions corrents	19.897	14.112	-3,9
Operacions de capital	889	349	0,1
Ingressos no financers	20.786	14.461	-3,8

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

La classificació dels conceptes d'ingressos permet distingir els ingressos que la Generalitat rep mitjançant bestretes a compte de la liquidació del model de finançament, que constitueixen la major part dels ingressos no financers. El Ministeri d'Hisenda calcula l'import de les bestretes mensuals per a tot l'exercici que es faran efectives mensualment per dotzenes parts, de manera que l'execució sempre és proporcional al període de referència. La bestreta en concepte de tram autonòmic de l'IRPF del 2014 disminueix un 4 %; en canvi, les bestretes de l'IVA i dels impostos especials augmenten un 1,3 %. El fons de suficiència és un 21,1 % inferior al de l'any anterior i el fons de garantia de serveis públics fonamentals empitjora lleugerament els recursos disponibles de la Generalitat. D'altra banda, les liquidacions del model de finançament d'anys anteriors es redueixen un 32,8 %, com a conseqüència de la disminució de les liquidacions pendents dels fons del sistema de finançament, especialment la del fons de garantia.

Estat d'execució del pressupost d'ingressos del sector públic administratiu per conceptes a 30 de setembre del 2014 (milions d'euros)

	Previsions inicials	Drets liquidats (DL)	% de variació (DL 2014/2013)
Ingressos de bestretes del model de finançament	14.532	10.899	-2,7
Tram autonòmic de l'IRPF	7.046	5.285	-4,0
IVA	5.250	3.937	1,3
Impostos especials	2.347	1.760	1,3
Fons de suficiència	638	479	-21,1
Fons de garantia	-748	-561	4,2
Liquidacions i avançaments del model finançament	426	419	-32,8
Fons de competitivitat	621	613	-26,7
Resta d'ingressos	-195	-194	-8,7
Altres ingressos impositius	2.279	1.826	-5,0
Impost sobre successions i donacions	331	250	-11,3
Impost sobre grans establiments comercials	40	17	0,8
Impost sobre el patrimoni	458	430	-23,0
Impost sobre transmissions patrimonials	865	703	24,6
Impost sobre actes jurídics documentats	228	233	-1,4
Impost sobre operacions societàries	10	5	-23,8
Impost sobre determinats mitjans de transport	57	36	6,4
Tram autonòmic de l'impost sobre hidrocarburs	230	128	-28,2
Impost especial estatal sobre vendes minoristes d'hidrocarburs	0	0	-100,0
Impost sobre estades en establiments turístics	39	24	26,5
Impost sobre producció termonuclear d'energia elèctrica	22	0	--
Taxes i altres ingressos	643	535	-2,0
Taxa sobre el joc	175	158	3,3
Resta de taxes i altres ingressos	467	377	-4,1
Altres transferències corrents de l'Estat	512	363	0,9
Transferències corrents de la UE	38	1	-20,2
Altres transferències corrents	11	24	20,8
Ingressos patrimonials	1.456	46	128,1
Ingressos de capital	889	349	0,1
Alienació d'inversions reals	864	257	39,0
Transferències de capital de la UE	25	39	-71,2
Resta de transferències de capital	0	54	80,7
Operacions corrents	19.897	14.112	-3,9
Operacions de capital	889	349	0,1
Ingressos no financers	20.786	14.461	-3,8

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

Els ingressos impositius que no provenen de bestretes es redueixen un 5 %. En aquest sentit, l'impost sobre el patrimoni presenta la disminució més destacada (cau un 23 %), perquè l'any anterior havia incorporat uns ingressos extraordinaris derivats de l'amnistia fiscal. Per contra, l'impost sobre transmissions patrimonials manté un ritme de creixement elevat i l'impost sobre actes jurídics documentats suavitza la disminució. Aquests impostos estan vinculats al sector immobiliari i la seva evolució està en consonància amb la compravenda d'habitatge. Al seu torn, l'impost sobre successions i donacions continua descendant intensament, d'acord amb les previsions. L'impost sobre estades en establiments turístics s'incrementa un 26,5 % i l'import liquidat representa un 64 % del que s'havia previst. Cal tenir en compte que aquest impost concentra gran part dels ingressos en el darrer trimestre de l'any, que recull la temporada turística d'estiu. L'impost sobre determinats mitjans de transport creix un 6,4 %, però també presenta un grau d'execució baix (63 %). L'impost sobre grans establiments comercials es manté estable (0,8 %), amb un grau d'execució del 41,9 % de les previsions.

La comparació dels ingressos del tram autonòmic de l'impost sobre hidrocarburs no és homogènia, perquè en el primer trimestre del 2013 s'hi van incloure uns ingressos liquidats, corresponents al tram estatal, que ara formen part de les bestretes per impostos especials. El grau d'execució d'aquest impost és baix, amb un 55,7 % de les previsions.

Entre gener i setembre, les taxes i altres ingressos (534,7 milions d'euros) han baixat un 2 %. La taxa sobre el joc s'ha incrementat un 3,3 %; les contribucions especials per incendis, les multes i sancions i algunes taxes han disminuït, i es registren més ingressos procedents del copagament de la prestació de serveis de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, perquè els primers mesos de l'any s'havia regularitzat la comptabilització de despeses associades a la llei de la dependència. L'import de la resta de transferències corrents provinents de l'Estat (362,7 milions d'euros) és un 0,9 % superior al de l'any anterior i té un grau d'execució del 59,1 %.

El calendari del fons de liquiditat autonòmica i la despesa desplaçada augmenten les despeses de la Generalitat

Les despeses no financeres del sector públic administratiu corresponents als 9 primers mesos del 2014 són un 3 % superiors a les del mateix període de l'any anterior. Aquest creixement és més suau que el que es va observar durant els primers mesos de l'any, perquè la pròrroga pressupostària de l'exercici 2013 va ser més restrictiva entre gener i maig que els mesos posteriors. La resta de factors que expliquen l'increment d'execució són l'augment de la comptabilització

dels interessos del deute i de la despesa desplaçada de l'exercici 2013, que no computa com a dèficit del 2014, perquè es deriva d'obligacions d'exercicis anteriors.

Per capítols, les remuneracions de personal s'han incrementat un 0,7 %, com a conseqüència de la integració d'entitats com l'Agència de Salut Pública de Catalunya i de l'increment de la dotació de docents del Departament d'Ensenyament. Tanmateix, el percentatge d'execució del capítol 1 del sector públic administratiu és del 72,1 %, lleugerament per sota del que s'esperava. Les despeses corrents en béns i serveis s'incrementen un 3 %, principalment per la despesa desplaçada, que es va generar el 2013 i es comptabilitza aquest exercici. També creixen les despeses en serveis sanitaris i farmàcia hospitalària.

Estat d'execució del pressupost de despeses del sector públic administratiu a 30 de setembre del 2014 (milions d'euros)

	Crèdits inicials	Crèdits definitius	Obligacions	
			reconegudes (OR)	% de variació (OR 2014/2013)
Remuneracions del personal	6.599	6.564	4.734	0,7
Compra de béns corrents i serveis	6.998	6.907	5.469	3,0
Interessos	2.077	2.045	1.256	17,6
Transferències corrents	5.995	6.581	5.016	5,9
Fons de contingència	45	17	0	--
Inversions reals	508	632	269	-6,5
Transferències de capital	511	584	341	-29,4
Operacions corrents	21.714	22.114	16.474	4,2
Operacions de capital	1.020	1.215	609	-20,9
Despeses no financeres	22.734	23.329	17.084	3,0

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

Els interessos i les despeses de formalització del deute són un 17,6 % superiors a les del 2013, però el percentatge d'execució respecte del crèdit definitiu és d'un 61,4 %. L'increment que s'observa en aquest exercici principalment l'explica el calendari de pagament dels interessos del fons de liquiditat autonòmica, que el 2014 s'ha concentrat en el mes de febrer, i el 2013, en l'octubre.

Les transferències corrents se situen un 5,9 % per sobre de les del 2013, per tres motius: en primer lloc, per la comptabilització de més despesa desplaçada de farmàcia; en segon lloc, per l'increment del ritme de comptabilització de despeses com ara les transferències a corporacions locals —que inclouen l'execució dels programes del SOC—, així com les transferències a entitats com l'Ifercat i a les entitats de cultura, i en tercer lloc, per l'increment del pressupost de determinades despeses, com és el cas del fons de cooperació local.

Les inversions reals han disminuït un 6,5 %, perquè s'han reduït els censos emfitèutics constituïts per la venda d'edificis. Les transferències de capital han caigut un 29,4 %, arran de la finalització i la revisió dels compromisos d'anys anteriors —com ara el Pla únic d'obres i serveis de Catalunya (PUOSC)— i de la disminució del ritme d'execució de les aportacions del Departament d'Agricultura a empreses.

La recaptació dels impostos vinculats al sector immobiliari es recupera, mentre que la de les altres figures continua caient

Segons el criteri de comptabilització de caixa, la recaptació acumulada dels impostos que ha gestionat la Generalitat els tres primers trimestres del 2014 és un 6,7 % inferior a la del mateix període de l'any anterior. El factor que té més incidència en aquesta davallada és la disminució de la recaptació de l'impost sobre el patrimoni (d'un 22,5 %), que s'explica pels ingressos extraordinaris del 2013 que es van derivar de l'amnistia fiscal del 2012. També hi contribueix la recaptació de l'impost sobre successions i donacions, que s'ha reduït un 15,8 %.

L'impost sobre transmissions patrimonials creix un 17,7 % i se suavitza el descens de l'impost sobre actes jurídics documentats. La taxa sobre el joc disminueix un 3,4 %. L'impost sobre determinats mitjans de transport es manté estable i l'impost sobre estades en establiments turístics creix un 8,6 %. També destaca l'increment del gravamen sobre protecció civil (141,5 %) com a efecte de la reforma impositiva.

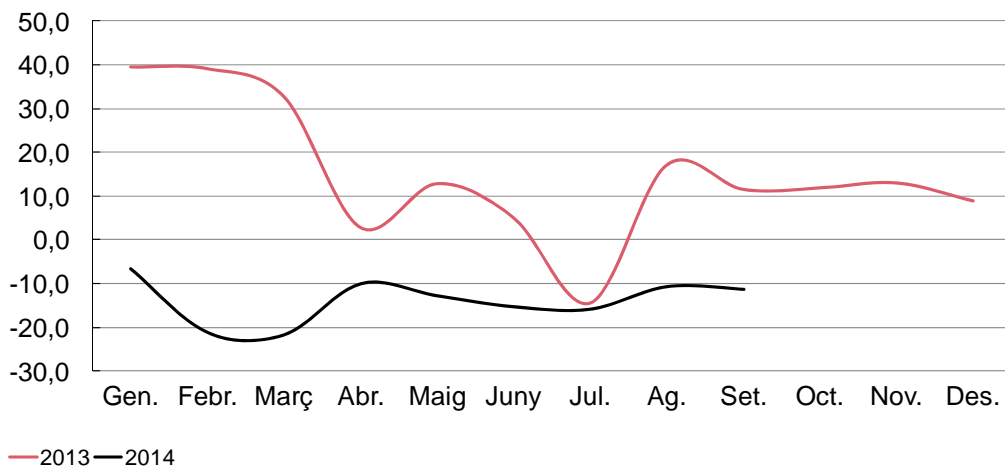
Recaptació tributària de la Generalitat

(Gener-setembre del 2014)

	Milions d'euros	% de variació 2014/2013
Impost sobre successions i donacions	196	-15,8
Impost sobre el patrimoni	426	-22,5
Impost sobre transmissions patrimonials	634	17,7
Impost sobre actes jurídics documentats	213	-4,6
Taxa sobre el joc	142	-3,4
Impost especial sobre determinats mitjans de transport	40	-0,3
Tipus autonòmic de l'impost especial sobre hidrocarburs	166	-19,9
Impost sobre grans establiments comercials	11	-68,9
Impost sobre estades en establiments turístics	20	8,6
Tributs sobre els jocs en línia	8	33,0
Gravamen de protecció civil	17	141,5
Total	1.877	-6,7

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

Recaptació aplicada de la Generalitat de Catalunya (taxes de variació interanual sobre xifres acumulades)

Font: Intervenció General de la Generalitat de Catalunya.

La recaptació de l'Estat a Catalunya continua creixent

De gener a setembre del 2014 la recaptació de l'Estat a Catalunya s'ha incrementat un 7,3 % respecte al mateix període de l'any anterior. La recaptació també ha crescut en el conjunt de comunitats autònomes (un 4,8 %), tot i que menys que a Catalunya.

A Catalunya, l'IRPF creix un 6,4 %, taxa superior a la del conjunt de comunitats autònomes (4,5 %). Una part de l'increment de la recaptació total s'explica per les diferències del calendari de devolucions i dels pagaments fora de termini de les administracions públiques. També impulsa a l'alça el lleuger augment de les rendes del treball consegüent a la millora de l'ocupació (però amb una rebaixa dels salaris). Cal tenir en compte, així mateix, que aquest impost va rebre, a principis d'any, els impactes positius del gravamen sobre premis de loteries i de la recuperació de la paga extra dels empleats públics de l'Estat.

L'IVA s'ha incrementat un 9 %, percentatge igual que el del conjunt de les comunitats autònomes. També en aquest cas, les devolucions expliquen aquesta expansió; així, sense tenir en compte la diferència que comporta el calendari de devolucions, el creixement total seria del 6,5 %, percentatge que recull la millora de la demanda interna.

Els impostos especials presenten un estancament a Catalunya i un creixement de l'1,7 % en el total. Cal tenir en compte que la composició dels diversos impostos especials difereix força entre comunitats autònomes. L'impost sobre el tabac creix, mentre que els impostos sobre els hidrocarburs i l'electricitat disminueixen.

Recaptació tributària de l'Administració central a Catalunya¹

(Gener-setembre del 2014)

	Milions d'euros	% de Catalunya sobre el total de les comunitats autònomes	% de variació 2014/2013	
			Catalunya	Total de les comunitats autònomes ²
IRPF	11.114	21,7	6,4	4,5
Impost sobre societats	1.589	25,1	10,2	-13,3
IVA	10.320	24,6	9,0	9,0
Impostos especials	1.014	7,0	0,2	1,7
Impost sobre el tràfic exterior	445	40,4	15,7	15,1
Altres ingressos tributaris	871	18,5	0,3	11,3
Recaptació tributària	25.354	21,2	7,3	4,8

¹Inclou la part que conforma el conjunt d'impostos cedits a les comunitats autònomes de règim comú i a les corporacions locals.

²Inclou la recaptació que efectuen les delegacions de l'AEAT, però no la que efectuen les diputacions forals del País Basc i Navarra.

Font: Informe mensual de recaptació tributària (AEAT).

L'impost sobre societats creix un 10,2 % a Catalunya, mentre que en total disminueix un 13,3 %, percentatge que recull la forta disminució de Madrid i el País Valencià. Els pagaments fraccionats tenen una evolució positiva, d'acord amb l'increment dels beneficis empresarials. Les mesures tributàries (canvis en la determinació de la quota i gravamen especial sobre revaloració d'actius) tenen un impacte negatiu.

Per acabar, els altres ingressos tributaris en el total de comunitats autònomes inclouen 408 milions d'euros derivats de la nova fiscalitat ambiental. La Llei 15/2012, de 27 de desembre, de mesures fiscals per a la sostenibilitat energètica, va crear noves figures impositives i va modificar els impostos especials sobre el carbó (amb un impacte total de 83 milions d'euros, que s'han d'afegir als esmentats anteriorment) i sobre els hidrocarburs.

8.

Recull d'indicadors

Producte interior brut

(% de variació interanual)

	Dades anuals			Dades trimestrals			
	2011	2012	2013	2013-IV	2014-I	2014-II	2014-III
Catalunya							
PIB (base 2008)	-0,2	-1,3	-0,5	0,4	1,2*	1,6*	1,8 (A)
Demanda interna ¹	-3,1	-3,2	-2,7	-0,8	-	-	-
Demanda externa ¹	2,9	1,9	2,2	1,2	-	-	-
Espanya							
PIB (base 2010)	-0,6	-2,1	-1,2	0,1	0,7	1,3	1,6 (A)
Demanda interna ¹	-	-	-	-	-	-	-
Demanda externa ¹	-	-	-	-	-	-	-
Zona euro							
PIB	1,6	-0,7	-0,4	0,5	1,0	0,7	-
Demanda interna ¹	0,7	-2,2	-1,0	0,3	1,0	1,0	-
Demanda externa ¹	0,9	1,5	0,5	0,2	0,0	-0,3	-
Internacional							
PIB UE-28	1,6	-0,4	0,1	1,1	1,4	1,2	-
PIB UE-15	1,5	-0,5	0,0	1,0	1,3	1,1	-
PIB EUA	1,6	2,3	2,2	3,1	1,9	2,5	2,3 (A)
PIB Japó	-0,5	1,5	1,5	2,4	2,7	0,0	-

A = Avanç.

¹Contribució al creixement.

* Dades revisades per l'Idescat el mes d'octubre.

Font: Direcció General de Política i Promoció Econòmica, Eurostat, INE, Idescat i BEA.

Altres indicadors internacionals

(% de variació interanual, llevat dels casos indicats amb un asterisc)

	Dades anuals			Dades trimestrals				Dades mensuals			
	2011	2012	2013	2013-IV	2014-I	2014-II	2014-III	6-2014	7-2014	8-2014	9-2014
Tipus de canvi \$/euro (nivell)*	1,39	1,29	1,33	1,36	1,37	1,37	1,33	1,36	1,35	1,33	1,29
Preu del petroli (\$ EUA / barril)	40,5	0,2	-2,5	-1,1	-3,9	6,5	-8,9	8,6	-1,7	-10,2	-14,6

Font: Banc d'Espanya.

Activitat i demanda

(% de variació interanual)

	Dades anuals			Dades trimestrals				Dades mensuals			
	2011	2012	2013	2013-IV	2014-I	2014-II	2014-III	6-2014	7-2014	8-2014	9-2014
Catalunya											
Índex de producció industrial ¹	-1,0	-4,7	1,0	2,2	2,0	2,6	-	-3,1	1,0	0,4	-
Consum de ciment	-21,2	-30,2	-20,9	-16,8	-10,0	-18,3	-11,6	-17,9	-14,6	-17,0	-2,2
Xifra negoci activitats de serveis	-0,6	-5,3	-2,1	2,2	3,0	2,2	-	3,3	1,5	0,5	-
Vendes de comerç al detall ²	-5,7	-6,6	-3,8	0,9	1,5	1,4	1,2	0,4	0,6	-0,8	4,1
Importacions de béns de capital	-8,9	-4,8	-3,7	8,3	21,5	12,1	-	2,2	20,7	-	-
Espanya											
Índex de producció industrial ¹	-2,0	-6,4	-1,7	1,0	1,5	2,6	-	0,5	0,8	0,6	-
Consum de ciment	-16,4	-33,5	-20,0	-9,4	-2,9	-3,5	2,7	-2,0	5,0	-3,3	5,7
Xifra negoci activitats de serveis	-1,4	-6,0	-2,1	1,1	2,1	2,1	-	2,5	2,4	1,0	-
Vendes de comerç al detall ²	-5,6	-6,8	-3,9	0,8	0,1	0,4	0,4	0,0	-0,2	-1,2	2,8
Importacions de béns de capital	-5,4	-10,3	4,6	14,9	18,1	14,6	-	10,7	26,8	-	-

¹Sèrie original corregida d'efectes de calendari.

²En valors constants. Exclou estacions de servei.

Font: INE, Idescat i Agència Estatal d'Administració Tributària.

Comerç exterior

(% de variació interanual)

	Dades anuals			Dades trimestrals				Dades mensuals			
	2011	2012	2013	2013-IV	2014-I	2014-II	2014-III	6-2014	7-2014	8-2014	9-2014
Catalunya											
Exportacions de béns	12,5	7,1	0,1	-4,0	4,1	-0,3	-	0,1	6,9	-8,4	-
Importacions de béns	6,9	-2,7	-3,2	3,2	9,4	7,0	-	8,3	18,3	1,5	-
Espanya											
Exportacions de béns	15,2	5,1	5,2	0,8	3,2	-2,0	-	-1,2	8,7	-5,1	-
Importacions de béns	9,6	-2,0	-1,3	2,0	7,0	3,7	-	5,4	13,4	0,5	-

Font: Idescat i Agència Estatal d'Administració Tributària.

Mercat de treball

(% de variació interanual, llevat dels casos indicats amb un asterisc)

	Dades anuals			Dades trimestrals				Dades mensuals			
	2011	2012	2013	2013-IV	2014-I	2014-II	2014-III	6-2014	7-2014	8-2014	9-2014
Catalunya											
Actius	0,5	-1,4	-1,3	-1,3	-2,1	-1,0	-2,1	-	-	-	-
Ocupats	-1,3	-5,5	-2,0	1,2	0,9	3,4	2,3	-	-	-	-
Aturats	9,1	15,9	1,4	-9,3	-11,5	-15,3	-17,0	-	-	-	-
Taxa d'ocupació (16-64 anys)*	63,9	60,9	60,7	61,7	61,3	63,0	63,8	-	-	-	-
Taxa d'atur*	19,2	22,5	23,1	21,9	22,1	20,2	19,1	-	-	-	-
Afiliats a la Seguretat Social											
Atur registrat	4,7	6,0	0,5	-2,5	-5,2	-7,4	-6,9	-7,6	-6,9	-6,5	-7,3
Espanya											
Actius	0,3	0,0	-1,1	-1,2	-1,8	-1,0	-1,0	-	-	-	-
Ocupats	-1,6	-4,3	-2,8	-1,2	-0,5	1,1	1,6	-	-	-	-
Aturats	8,0	15,9	4,1	-1,4	-5,5	-7,0	-8,7	-	-	-	-
Taxa d'ocupació (16-64 anys)*	58,8	56,5	55,6	55,9	55,4	56,8	57,3	-	-	-	-
Taxa d'atur*	21,4	24,8	26,1	25,7	25,9	24,5	23,7	-	-	-	-
Afiliats a la Seguretat Social											
Atur registrat	4,8	10,9	2,6	-1,8	-4,2	-6,4	-5,9	-6,6	-5,9	-5,8	-5,9
Zona euro											
Ocupació	0,3	-0,6	-0,8	-0,4	0,1	0,5	-				
Taxa d'ocupació (15-64 anys)*	64,3	63,8	63,5	63,7	63,2	63,9	-				
Taxa d'atur *	10,1	11,3	12,0	11,9	12,3	11,4	11,1				

Font: INE, Idescat, Departament d'Empresa i Ocupació, Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social i Eurostat.

Preus i salaris

(% de variació interanual)

	Dades anuals			Dades trimestrals				Dades mensuals			
	2011	2012	2013	2013-IV	2014-I	2014-II	2014-III	6-2014	7-2014	8-2014	9-2014
Catalunya											
Índex de preus de consum	3,3	2,9	1,7	0,1	0,2	0,5	0,0	0,4	0,0	-0,1	0,1
% de variació interanual desembre	2,5	3,6	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-
Inflació subjacent	1,8	2,1	1,9	0,3	0,4	0,5	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3
Índex de preus industrials	6,5	3,3	0,7	-0,1	-1,7	-0,2	-0,4	0,1	-0,2	-0,5	-0,3
Salaris pactats en convenis ¹	2,79	2,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cost laboral total ²	1,2	-0,3	-0,2	-0,4	-1,4	-1,3	-	-	-	-	-
Espanya											
Índex de preus de consum	3,2	2,4	1,4	0,1	0,0	0,2	-0,3	0,1	-0,3	-0,5	-0,2
% de variació interanual desembre	2,4	2,9	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Inflació subjacent	1,7	1,6	1,4	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Índex de preus harmonitzat	3,1	2,4	1,5	0,2	0,0	0,2	-0,4	0,0	-0,4	-0,5	-0,3
Índex de preus industrials	6,9	3,8	0,6	0,0	-2,0	-0,1	-0,5	0,32	-0,54	-0,58	-0,27
Salaris pactats en convenis ¹	1,98	1,02	0,57	0,57	0,55	0,54	0,56	0,54	0,55	0,55	0,56
Cost laboral total ²	1,2	-0,6	0,2	2,1	-0,2	-0,1	-	-	-	-	-
Zona euro											
Índex de preus harmonitzat	2,7	2,5	1,4	0,8	0,7	0,6	0,4	0,5	0,4	0,4	0,3
% de variació interanual desembre	2,7	2,2	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-
Inflació subjacent	1,7	1,8	1,3	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8	0,8	0,9	0,8
Índex de preus industrials	5,7	2,8	-0,2	-1,1	-1,5	-1,1	-	-0,9	-1,3	-1,4	-

¹Fins al final del període: les dades anuals inclouen les revisions pactades.

²Cost per treballador i mes.

Font: INE, Idescat, Departament d'Empresa i Ocupació, Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, i Eurostat.